

HL.
FRAN-
CISCUS
PAROCHIE

FRANCISCUS TUSSEN DE RIVIEREN

3
2021

PAROCHIEBLAD

Kunstwerk van Broeder Philippus Philippus ofmCap, medebewoner San Damianoklooster
'De oudere Franciscus geeft de jonge broeder Antonius zijn zegen én de Bijbel',
gemaakt b.g.v. 800 jaar ontmoeting Franciscus van Assisi en Antonius van Padua

Colofon

Franciscus tussen de Rivieren is het parochieblad van de Parochie Heilige Franciscus in de Bommelerwaard.

**Jaargang 10, nummer 3
september 2021**

Verschijnt: vier keer per jaar
Oplage: 7.400 exemplaren
Druk: WS Mediagroep, Waardenburg
Opmaak: iMoose Zaltbommel

Algemeen secretariaat

Voorstraat 102
5334 JW Velddriel

Telefoon: 0418 - 63 25 04
Bereikbaar: dinsdag en donderdag
van 09.30 tot 13.00 uur. Buiten deze
tijden kunt u inspreken op een ant-
woordapparaat of bellen naar het
ingesproken noodnummer.

E-mail:

info@katholiekbommelerwaard.nl

Belangrijk!

Voor afspraken rond doop, huwelijk,
jubileum, ziekenzalving, zieken-
communie en overlijden, belt u met
het Algemeen secr. / 06 - 15 17 83 57

Algemene bankrekening
NL83 RABO 0179 9793 45
t.n.v. Parochie Heilige Franciscus

Kopij

De uiterste datum voor het aanleve-
ren van kopij voor het volgende num-
mer is 22 november. Het zal worden
bezorgd rond 18 december 2021.

Website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Redactie

Voorstraat 102
5334 JV Velddriel
redactie@katholiekbommelerwaard.nl

Mirjam Duijts-As (06-36115739)
mirjamduijtsas@hotmail.com

Lokale contactpersonen

Alem:

Sjan van Mook (0418-662052)
s.vanmook@live.nl

Ammerzoden:

Bart van Helvoort
bvhelvoort@gmail.com

Hedel:

Ben van Bronkhorst (06-21403571)
bjjvbronkhorst@gmail.com
+ Hans van Bommel
hvbommel@hotmail.com

Kerkdriel:

Riet Corten (0418-631677)
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl
Guus Larsen, Heidi van Houten

Rossum:

Bertha van Doorn (0418-512340)
berthavandoorn@upcmail.nl
+ Wilma van Haften (06-23155517)
wilmavanhaften@upcmail.nl

Velddriel:

Hetti van Kessel (0418-635987)
velddriel@katholiekbommelerwaard.nl

Zaltbommel:

Tiny van Steenberg (0418-514262)
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl
+ Han van der Waal
j.h.vanderwaal@gmail.com

Opnieuw beginnen

Waar het begin van het kalenderjaar gebruikt wordt als startpunt van goede voornemens en het begin van een financieel boekjaar, vormt het begin van het nieuwe schooljaar veel meer de start van nieuwe activiteiten. Dit jaar is door de COVID pandemie nog meer dan andere jaren echt sprake van een nieuw begin. Iedereen wil niets liever dan het oude stof van zich afschudden en in het groot of soms gewoon heel klein opnieuw beginnen. Wij hopen dat u er al iets van heeft gemerkt, minder krampachtig leven, meer bezoek en meer gezelligheid.

Ook onze parochie wil opnieuw beginnen. Starten met activiteiten waar soms al heel lang plannen voor waren, zoals de vieringen en bijeenkomsten van Franciscus 2.0 en de bijbelgroep die op een eigentijdse, zelf ontdekkende manier op zoek gaat naar de betekenis van het zondagse evangelie. Op verschillende locaties gaan de oudere vieringen weer beginnen. In Zaltbommel starten weer de Christelijke meditaties. Hierover praat Pastor Bertus Bus u bij.

Ook zijn alle locaties aan het kijken hoe de vieringen muzikaal vorm te geven. Enkele koren zijn inmiddels gestart met de koorrepetities en voor de mensen die meer van de stilte de rust en de natuur houden, worden er twee pelgrimages georganiseerd, de Franciscustocht en de Martinustocht. Ook dit kunt u in dit blad terugvinden.

Bovenal wil de parochie een warme gemeenschap zijn waar plaats is voor alle talenten. Heeft u zo een talent, laat het niet ongebruikt en meldt u bij één van de contactgroepen/kerken. Tot slot bent u altijd welkom in de vieringen, met name ook de heel intieme vieringen om 9.00 uur in de morgen, dinsdag in Velddriel, donderdag Ammerzoden en vrijdag in Kerkdriel. Hoe u ook betrokken wilt zijn, in de wijngaard van de Heer is plaats voor velen.

Een mooi en vruchtbaar najaar gewenst,

*Mirjam Duijts-As
Wim Koopman*

Een onverwachte kans

Wie had kunnen bedenken dat we juist in het afgelopen jaar, zonder grote bijeenkomsten, zoveel meer met het geloof bezig zouden zijn. Juist door alle beperkingen, hebben we in de catechese en vieringen door de veel kleinere groepen, ook veel persoonlijker over geloof kunnen spreken. Het heeft ons bewust gemaakt, wat de betekenis en de rol van kerk en geloof in deze tijd kan zijn.

Familiepastoraat

Doordat we bijtijds gekozen hebben om de Eerste Communie -en Vormsel niet meer per dorp voor te bereiden, maar gezamenlijk, kon het allemaal nog doorgaan. Danny Hakvoort van het familiepastoraat heeft met zijn Maria safari, face-timen met de tieners en de filmpjes voor Palmpasen daarnaast ook duidelijk gemaakt, dat geloof geen privé zaak is. Je deelt je geloof met elkaar en dat werkt aanstekelijk.

Geloof uitdragen

Het delen van het geloof was echter niet overal mogelijk. In de kerken, en voor de koren, maar vooral voor de mensen in de bejaarden- en verzorgingshuizen, was het tot de zomer moeilijk om samen te komen en het geloof te delen. Juist het samen zingen wordt nog steeds

gemist. Tegelijk merken we ook hoe belangrijk het is om het geloof te vieren, en dat uit te dragen. Vanuit het verleden werd er in de kerk veel in de samenleving gedaan, maar nu merken we hoe belangrijk het is om gewoon weer ons geloof te kunnen delen.

Gangmakers

In de loop der tijd heeft de kerk heel wat taken op zich genomen. Vooral op sociaal vlak heeft de kerk in de samenleving baanbrekend werk gedaan. Zusters, broeders, geestelijken en leken hebben zich vol enthousiasme ingezet voor hun naaste dichtbij en veraf. Veel van wat zij van de grond af hebben opgebouwd van ziekenhuizen, sociaal werk tot coöperaties toe, is nu ongelofelijk vanzelfsprekend.

Verandering

De motivatie voor deze werken, vanuit het geloof in Jezus Christus, raakte echter steeds meer op de achtergrond. De medemenselijkheid en het goed zijn voor elkaar, is voor velen nog vanzelfsprekend, maar het is nu veel minder met een geloofsovertuiging verbonden. Het is een groot goed, dat zoveel verschillende mensen elkaar vinden en met elkaar zorg dragen in onze samenleving. Het is echter de vraag of

die 'vanzelfsprekendheid' zonder een diepere geloofs -of levensovertuiging stand zal houden.

Op die hoopvolle weg, wens ik ons allen *Vrede en alle goeds.*

Pastoor Roland Putman ofm

Minder gelovig

Lange tijd draaide het in veel kerken ook vooral over 'delen' en over 'goed zijn voor elkaar'. Ik vind dat prachtige waarden, maar die vind je gelukkig ook ruimschoots buiten de kerk. Je hebt de kerk daarvoor niet per se nodig, en dat merken we heel sterk bij de Doop, Eerste Communie, het Vormsel, maar vooral rond het aantal uitvaarten. Als we het geloof in God niet meer delen, verliest de kerk haar betekenis en haar toekomst.

Meer gelovig

We hebben juist ook in het afgelopen jaar gemerkt hoe belangrijk en waardevol het delen van het geloof is. Het is een hoopvol teken naar de toekomst. We willen er daarom ook meer aandacht aan besteden. In dit parochieblad is daarom ook een speciaal katern met het catechese aanbod en activiteiten waar we ons geloof kunnen delen. We gaan verder met het familiepastoraat, wat betekent dat we ook meer gezamenlijke vieringen krijgen, waar ook jongere gezinnen zich thuis kunnen voelen. De kerk heeft een toekomst, als we het geloof met elkaar willen delen.

Telefoon pastores

Pastoor Roland Putman

tel.: 06 - 542 90 774 of e-mail:

pastoor@katholiekbommelerwaard.nl

N.B. op woensdag niet bereikbaar

Pastor Bertus Bus

tel.: 06 - 22 84 77 76 of e-mail:

bertusbus@katholiekbommelerwaard.nl

N.B. op maandag niet bereikbaar

Danny Hakvoort

Coördinator familiepastoraat

tel.: 06 - 300 30888 of e-mail:

familiepastoraat@katholiekbommelerwaard.nl

N.B. alleen op donderdag bereikbaar

Secretariaat

Christianne van Dierendonck

tel.: 0418 - 632 504 of e-mail:

info@katholiekbommelerwaard.nl

Bij het feest van Franciscus

Als je om je heen vraagt: ‘wat voor een bijzondere dag is 4 oktober?’ Dan is het antwoord steevast: ‘dierendag!’ En dat is ook zo. Maar als je dan vraagt: ‘waarom is op 4 oktober dierendag?’ Haalt men vaak de schouders op. En degene, die vermoeden, dat dit iets met Franciscus van Assisi te maken heeft, spreken van een grote dierenvriend. Dat is toch al heel wat.

Hier wordt gedacht aan de man die grote aandacht en feeling had voor dieren. Dat is ook zo. Franciscus is een mens geweest met een zeer fijn gevoelig hart en een rijke emotie. Zijn leven is een uitdrukking van alles waar wij om schreeuwen: vrede, ontwapening, eenvoud, eerbied voor de schepping. Er is iets onmetelijks in hem. Hij heeft een directe verbinding met het geheim van de dingen. Alles in hem ligt open voor de openbaring van God, die hem tegemoet komt uit de hele kosmos, tot in de kleinste mier aan zijn voeten. De mooie verhalen over zijn preken voor de vogels, die aandachtig naar hem luisterden. En de wolf van Gubbio, die door de aandacht van Franciscus alle kwaadaardigheid en roofzucht aflegde, hebben zeker een historische ondergrond.

Franciscus heeft een grote invloed gehad op dieren. Zij voelden dat hij één was met zichzelf, met God,

met de mensen, met zijn omgeving. Daardoor hadden ze graag met hem te doen. Wat we zelf meemaken, hoe een hond trouw is aan zijn baas en naar hem luistert. Hoe de kanarie blij opleeft als ik hem vriendelijk toespreek. Zo zal de vriendschap tussen Franciscus en de dieren een grote rol hebben gespeeld. Het was een onderdeel van zijn liefde en verbondenheid met heel de schepping. Want alles wat hij zag en hoorde vervulde hem met een dankbare verwondering, zoals dat zo prachtig bezongen wordt in zijn ‘Lied van de Schepselen.’

En daar blijkt dan ook tegelijk waarom hij alles met eerbied en fijngevoeligheid benaderde. Want alles spreekt hem van de liefde van God. Het is kostbaar als een geschenk van de Schepper, die zijn schepping uit liefde aan ons gegeven heeft. Daarom waren voor hem de eenvoudigste en gewoonste dingen heel dierbaar. Zoals wij ook bijzondere waarde hechten aan iets dat ons door een geliefde is gegeven. Wij voelen ons, net zoals Franciscus, daarmee verbonden. Die was zich ervan bewust hoe ook hijzelf, net als al het andere, zijn bestaan dankte aan de barmhartigheid van God. En daarom sprak hij dan ook met grote eerbied van broeder zon, zuster maan, zusters en broeders

wind en water, vuur en aarde. Franciscus ervaarde zich niet als heer en meester of de bezitter van dat alles. Maar met alles verbonden in eenzelfde dankbare afhankelijkheid van God, die uit liefde dat alles geschapen heeft. En ook hemzelf het bestaan geeft.

Daarom nodigt Franciscus al het bestaande uit om samen met hem de Heer te danken en te prijzen. Een houding van eerbied voor alles wat God ons in handen geeft. De Engelse schrijver Chesterton verwoordt het heel mooi als hij zegt: Franciscus kon alles zo bewonderen omdat hij niet wilde hebben. God zal onnoemelijk blij zijn met het 'Lied van de Schepselen.' Hopelijk troost het Hem in zijn verbijstering over onze eeuw. Want de hele schepping kreunt en is in nood. De schepselen staan op het spel door de onvoorzichtigheid van de mens, die is uitgenodigd om alles te behoeden.

Maar niet iedereen hoort en ziet. Hoelang moeten de profeten nog roepen?

Enkele strofen van het 'Lied van de Schepselen' van Franciscus.

Bertus Bus

Lied van de Schepselen

Allerhoogste, almachtige,
goede Heer, aan U de lof,
de glorie en de eer
en alle zegeningen!

U alleen, Allerhoogste,
komen ze toe en geen mens is
waardig U te noemen.

Wees geloofd, mijn Heer,
met heel uw schepping,
en vooral mijn Heer broeder Zon
die het daglicht schenkt en
door wie Gij ons alles laat zien.

En hij is schoon en straalt
met grote schittering:
van U, Allerhoogste,
is hij het zinnebeeld.

Wees geloofd, mijn Heer,
door zuster Maan en de Sterren;
aan de hemel hebt Gij ze gemaakt;
klaar, kostbaar en schoon.

Looft en zegent mijn Heer,
dankt Hem en dient Hem
met grote nederigheid!

Van de Bestuurstafel

Ook voor het parochiebestuur had de coronacrisis de nodige impact. Aan het begin van de coronaperiode kwam het bestuur nog wel fysiek bij elkaar met, natuurlijk, inachthouding van de 1½ meter regeling. Later besloten wij dat het ook voor ons bestuur beter zou zijn als we via de computer zouden gaan vergaderen. Hiermee was de parochie zoomvergadering geboren.

Velen van ons zullen voor hun werk in het afgelopen jaar op afstand hebben moeten vergaderen. Zeker, het kan. Technisch werkt het. Maar een openingsgebed van onze pastoor klinkt toch anders wanneer je bij elkaar in één ruimte zit, dan wanneer je in een kamer-tje naar een computerscherm zit te staren. En het is ook niet wie we willen zijn. Onze parochie wil een open, verwelkomende kerk zijn, waar mensen zich thuis voelen, met een hartelijke sfeer. Daarbij past geen bestuursvergadering op afstand. Maar goed, het was even niet anders. Ook een parochiebestuur moet rekening houden met de coronaregels.

Maar het voelde heel goed toen we onlangs voor het eerst weer met z'n allen bij elkaar in één ruimte konden vergaderen. En het was be-

langrijk om weer bij elkaar te zijn, omdat we gingen spreken over hoe we onze parochie open en verwelkomend kunnen houden en hoe we ervoor kunnen zorgen dat nog meer mensen zich thuis voelen in onze kerk. Gewapend met viltstiften en grote vellen papier hebben we een avond zitten nadenken hoe we onze "strategie" vorm kunnen geven. Soms is een kerk net een bedrijf... Maar dan zeker wel een bedrijf met een hart.

Het is dus goed dat het erop lijkt dat we de coronacrisis enigszins achter ons kunnen laten. Dat we weer bij elkaar kunnen zijn. En dat we weer echt samen kunnen werken aan de toekomst van onze parochie. Dat doen we met z'n allen in de kerk en bij andere gezamenlijke activiteiten en dat doen wij als bestuur in onze vergaderingen. Die avond dat we weer echt met elkaar konden vergaderen leverde een hoop ideeën voor onze Kerk op. Ideeën waar we in de komende maanden graag met de parochianen over van gedachten willen wisselen. Hopelijk samen, bij elkaar, zoals het hoort in een Kerk. En niet meer via het scherm!

Theo Queis

Jos Lampert - bevlogen dirigente Kerkdriels Kerkkoor

Enthousiast en bevlogen zo ervaren de Kerkdrielse vrouwen van het Martinuskoor hun dirigente. Al enkele jaren is zij de motor achter dit dameskoor wat zo nu en dan wordt aangevuld met heren.

foto: B. Moerman

Jos was een muzikaal meisje, al jong leerde zij piano spelen. Zij studeerde aan de landbouwhogeschool in Wageningen. Na een aantal jaren in het buitenland te hebben gewerkt, volgde zij teruggekeerd in Nederland haar

hart en nam les in het spelen op een kerkorgel. Daar werd de liefde voor de kerkmuziek geboren, waarna zij ook lessen nam in dirigeren.

In de parochiekerk van Scheveningen, waar zij toen nog niet zo lang woonde, vroeg Jos of ze op het orgel mocht spelen. De interesse van de pastoor voor haar was gewekt, zij mocht een nieuw koor vormen wat vernieuwend moest zijn en ruimte moest geven aan volkszang. Haar voorliefde voor de prachtige romantische maar ook gregoriaanse kerkmuziek weerhield Jos hier niet van.

Haar voorliefde voor mooie muziek klinkt door in de keuzes die zij maakt voor het Kerkdrielse koor. Hoewel

een vrouwenkoor, wil zij heel graag minsten één keer per jaar met mannelijke gastzangers een meerstemmige mis zingen. “Uiteraard moet je rekening houden met de mogelijkheden van de zangers, en realistisch zijn wat haalbaar is.” Liederen van Taizé, liederen op gregoriaanse melodieën, Engelse en Franse kerstliederen, maar ook een Deutsche Messe van Schubert, het staat allemaal op het programma in Kerkdriel.

Voor alle koren in de Franciscus-parochie maar zeker ook voor het Kerkdrielse, geldt dat nieuwe zangers welkom zijn. Jos formuleert het als volgt: “mensen moeten uitvinden hoe leuk het is om te zingen in een koor, hoe samen zingen blij maakt en een positief gevoel geeft. Voor een dirigent is het mooi om te fungeren als een tussenpersoon tussen het koor en de Kerk. Je maakt deel uit van een gemeenschap en van de wereldkerk.”

Wilt u ook vrijblijvend kijken of zingen in een kerkkoor iets voor u is? In Kerkdriel is de repetitieavond op woensdag en begint om 19.30 uur. Voor inlichtingen Jos Lampert telefoon: 073-6908090. Wilt u in een andere kerk zingen, schroom niet daar om inlichtingen te vragen of te bellen met ons parochiesecretariaat, ook daar kunt u vrijblijvend een repetitie meemaken.

Tweeënhalf jaar Familiepastoraat

De H. Franciscusparochie wil kinderen én hun familie op een interactieve en speelse manier uitdagen om na te denken over het (katholieke) geloof, hoe je dat samen met anderen kunt beleven en in de praktijk brengen. Om dit nog beter voor elkaar te krijgen is er begin 2019 een coördinator familiepastoraat aangenomen om de parochie te adviseren op het gebied van familiepastoraat. Ondanks de korte tijd en een coronaperiode is er veel gebeurd. Nu - ruim tweeënhalf jaar later - blikken we terug op deze intensieve periode.

Luisteren met het oor van je hart

De heilige Benedictus verwijst in zijn regel dat de leermeester altijd moet luisteren met het oor van zijn hart voordat hij kan leren. Hij moet weten wie zijn leerling is, voordat hij samen met zijn leerling op zoek kan gaan en kan leren. De beginperiode van het familiepastoraat stond dan ook in het teken van luisteren, meewerken en kennismaken. Na deze intensieve, confronterende en inspirerende tijd, is er in overeenstemming met de verschillende groepen gekozen om te gaan 'gluren bij de burens'. In totaal zijn er zeven bezoeken geweest aan diverse parochies. Er waren verschillende inspirerende activiteiten, zoals de Kinderkaravaan (kindervieringen),

Kliederkerk (kindervieringen), Petrus 2.0 (kindervieringen & catechese), ChurchEscape (escaperoom), Old Meets New (verhalende avond met lasershow en kerstconcert) en Are You Ready (vormselkamp).

Bèta versie met een festival

Naast 'gluren bij de burens', zijn er in de kennismakingstijd creatieve en vernieuwende proefactiviteiten georganiseerd. De ene activiteit werd beter ontvangen dan de andere. Zo was een boottocht naar het televisiespektakel The Passion een groot succes, terwijl het organiseren van een escape-room in de kerk wat lastiger bleek te zijn. Plaatselijk is er in Velddriel een succes behaald met het Martinusfestival. Dit was een leuke dag voor de kleintjes. Naar aanleiding van onder andere dit festival bleek dat er de wens is om met het hele gezin te kunnen komen. Naast bovengenoemde activiteiten zijn er speciale groepen opgestart, bijvoorbeeld rondom jongeren, rouwverwerking of kennismaken met het geloof (Youth Alpha).

Pandemie

Tijdens het uitproberen en ontwikkelen van project Franciscus 2.0 kregen we te maken met de wereldwijde pandemie. Ondanks deze pan-

demie zijn alle activiteiten doorgegaan. Er zijn zelfs meer activiteiten geweest. Zo is er gestart met de interkerkelijke website 'Corona-contacten', waar gezinnen met elkaar in contact werden gebracht. Daarnaast zijn alle voorbereidingen op vormsel en communie online doorgegaan en zijn er parochiebrede ontmoetingsmomenten georganiseerd, zoals een pubquiz; een serie over de goede werken als voorbereiding op palmzondag; een palmpaaszegenstraat; een online paasspel, de paaschallenge; een Maria Safari;

en een vormseldag. Naast al deze activiteiten kwam de tienergroep Squad4J6 meerdere malen online samen en vond de Youth Alpha online plaats.

Toekomst

Hoe de toekomst er uit zal zien weten we nog niet. Wat we wel kunnen zeggen is: Er is een hoop werk verwacht en er zijn kansen genoeg. Het is aan ons samen om deze te blijven benutten, want samen zijn we kerk.

foto: Askar Abayev

Samen ontdekken, ontmoeten en vieren

De Heilige Franciscusparochie hoopt een thuis te zijn voor alle families. De voorbereiding op de Eerste Heilige Communie en het sacrament van het Vormsel gebeurt dit jaar daarom anders dan voorheen.

De Heilige Franciscusparochie wil kinderen én hun familie op een interactieve en speelse manier uitdagen om na te denken over het (katholieke) geloof, hoe je dat samen met anderen kunt beleven en in de praktijk kunt brengen. Daarom is start dit jaar een programma voor het hele gezin gestart: Franciscus 2.0.

Wat is Franciscus 2.0

Franciscus 2.0 is samen met het hele gezin op een leuke, gezellige en interactieve manier voorbereiden op de Eerste Heilige Communie of het Vormsel. Het programma bestaat uit vier bijeenkomsten. Drie onderdelen staan centraal:

1. Samen ontdekken: iedere leeftijdsgroep ontdekt op een interactieve manier over het geloof en over het leven
2. Samen ontmoeten: elkaar leren kennen en samen eten
3. Samen vieren: we leren hoe de kerk viert en wat dat voor ons kan betekenen

Het ontdekken, doe je samen met anderen, je eigen leeftijd, het ontmoeten en vieren gezamenlijk met iedereen.

Belangrijk

Herman Finkers zei een keer: 'Als je 's ochtends wakker wordt, en je gelooft niks, waarvoor sta je dan op?' In het programma Franciscus 2.0 willen wij kinderen én hun familie op een interactieve en speelse manier uitdagen om na te denken over het (katholieke) geloof, hoe je dat samen met anderen kunt beleven en in de praktijk brengen.

"Wij vinden het belangrijk om een thuis te bieden aan iedereen," zegt Danny Hakvoort die verantwoordelijk is voor het familiepastoraat in de Bommelerwaard. "Elk gezin krijgt te maken met moeilijke en makkelijke vragen. Hoe ga ik om met ziekte of het overlijden van naasten? Hoe kan ik met mijn kinderen over levensvragen praten? Maar ook: Welke school kies ik met mijn kinderen? En hoe vinden we rust in drukke periodes? We hebben gemerkt dat er niet altijd aandacht is geweest voor de vragen en behoeftes van gezinnen. Daarom willen wij dit jaar, ondanks de coronamaatregelen, op een nieuwe manier starten met dit familieproject."

“Natuurlijk mag de kerk ook een plek zijn, waar vreugde gedeeld mag worden, we hopen met dit project een creatieve toegankelijke kerk te zijn.”

Vorbereiding sacramenten

De Heilige Sacramenten markeren belangrijke overgangsmomenten in het leven. In de basisschoolleeftijd gaan kinderen voor het eerst ter communie (groep 4) en krijgen zij het vormsel (groep 8). Dit zijn momenten om bij stil te staan. In het programma Franciscus 2.0 bereiden wij kinderen in vier bijeenkomsten voor op het sacrament op een gezellige en interactieve manier.

Naast de voorbereiding op de sacramenten, bieden wij een uitdagend programma voor kinderen in elke leeftijdsgroep. Ook als jouw kind niet is gedoopt ben je van harte welkom om bij het programma aan te sluiten om samen met jouw kind stappen te zetten in het geloof.

Voor het hele gezin

De voorbereiding op de eerste Heilige Communie en het Vormsel vindt niet meer plaats op school of in de plaatselijke gemeenschap, maar centraal op één plek. Elke maand is er één moment waarop het hele gezin samen welkom is. Voor elke leeftijd hebben we een eigen programma! Ook als jouw kind niet is

gedoopt ben je van harte welkom om bij het programma aan te sluiten om samen met jouw kind stappen te zetten in het geloof.

Voor elke leeftijd

Samen, maar ook aangepast aan ieders wens. Voor elke leeftijdsgroep is er een eigen programma om samen te ontdekken. Een escape room, filmpjes maken voor TikTok of praten met zorgmedewerkers: het programma is divers en uitdagend. Tijdens het ontmoeten en vieren komt iedereen weer samen.

3-7 jaar: Peuter- & kleutergroep

7-8 jaar: Communiegroep

8-11 jaar: Jeugdgroep

10-12 jaar: Vormselgroep

12-16 jaar: Tienergroep Squad4J6

16-25 jaar: Huiskring Young Adult

16-25 jaar: Youth Alpha

Oudergroep: Ouders met kinderen

Bijbelgroep: Voor volwassenen

Informatieavond

We nodigen je uit voor een online informatieavond op 5 & 6 oktober 2021 van 19.30 tot 21.00 uur of een fysieke informatieavond op 7 oktober in Velddriel en 11 oktober in Ammerzoden. Voor meer informatie en om je aan te melden op:

www.franciscus2punt.nl

Activiteiten Franciscus 2.0

Data 2021

<i>dag</i>	<i>datum</i>	<i>tijd</i>	<i>activiteit</i>
Zondag	14 november	16.00 - 19.30 uur	Familiedag Franciscus 2.0
Zondag	12 december	9.00 - 12.30 uur	Familiedag Franciscus 2.0

Data 2022 (onder voorbehoud)

<i>dag</i>	<i>datum</i>	<i>tijd</i>	<i>activiteit</i>
Zondag	9 januari	9.00 - 12.30 uur	Familiedag
Zondag	13 februari	16.00 - 19.30 uur	Familiedag (Vormseldag)
Zondag	13 maart	9.00 - 12.00 uur	Familiedag
Zaterdag	9 april	per locatie	Palmpasenkruizen maken
Zondag	10 april	11.00 - 12.00 uur	Presentatieviering in de eigen gemeenschap
Zondag	15 mei	16.00 - 19.30 uur	Familiedag
Donderdag	26 mei	19.00 - 21.00 uur	Hemel - Challenge interactief online spel
Zondag	29 mei	15.00 - 18.00 uur	Hemel - Challenge interactief online spel
Zondag	10 juli	16.00 - 19.30 uur	Familiedag

Deelname aan het programma voor communicanten of vormelingen kost € 50
U wordt tijdig geïnformeerd over de locatie van het programma.

Eerste Heilige Communievieringen

Vlak voor de zomervakantie vonden er zeven communievieringen plaats, waarin - in totaal - vijftig kinderen hun Eerste Heilige Communie ontvingen.

Goed voorbereid

Eén voor één druppelden de communicanten binnen. Het werd toch nog wel heel spannend. Voor de eerste keer meedoen en dat mét alle coronamaatregelen.

Gelukkig waren ze goed voorbereid. De communicanten hadden extra goed de liedjes, het kruisteken, het Onze Vader en het Wees Gegroet geoefend. Ze hadden hun mooiste kleren aan en wisten wat ze moesten doen.

Naast het oefenen van de communieviering zelf, hebben de communicantjes zich het afgelopen jaar online voorbereid. Het Franciscus 2.0 team had een geweldig programma opgezet met een Maria Safari, Paaschallenge en allerlei andere interactieve online bijeenkomsten.

Dat alles goed voorbereid was, was te merken aan de vieringen. Dankzij de inzet van onder andere de communiewerkgroep, kosteren en bloemversieringgroep waren het zeven geweldige vieringen.

Vieringen

Aan het begin van de viering kwamen de kinderen binnen met hun doopkaars, waarna ze zich voorstelden aan de kerkgangers. Vervolgens namen de kinderen actief deel aan de vieringen door stukjes te lezen of te helpen met het klaarmaken van de tafel. Toen de kinderen uiteindelijk hun Eerste Heilige Communie mochten ontvangen, waren ze onder de indruk van dit plechtige moment.

Als je deelt, is er altijd genoeg

Het thema van de viering was: 'als je deelt, is er altijd genoeg'. Tijdens de viering werd het verhaal gelezen over vijf broden en twee vissen, met dit verhaal maakten pastoor Roland Putman, pastor Coen van Loon en pastor Bertus Bus duidelijk dat er genoeg is voor velen als we alles delen. Een mooie viering met een wijze les.

Ergens thuis horen!?

Zondag 3 oktober om 10.00 uur is de Franciscusviering in de H. Willibrorduskerk in Ammerzoden. Het patroonsfeest van onze parochie. Het thema van de viering gaat over ergens thuis horen. Ergens thuis horen, mag je best letterlijk nemen. Want hoe kun je je thuis voelen, op een plek waar niemand naar je luistert. De heilige Franciscus luisterde naar God en naar de mensen. Hij wist daarom mensen te boeien en te inspireren. Bovenal voelde mensen zich gekend en gehoord. Dankzij hem voelde vele mensen zich weer thuis bij God. Ook wij willen een gemeenschap een thuis zijn, waar het goed is om te zijn. De viering wordt muzikaal opgeluisterd en na afloop van de viering is er genoeg ruimte voor de receptie.

Zangtalent gezocht

Op zondag 3 oktober 2020 willen we het patroonsfeest van onze Franciscusparochie vieren met een gezamenlijke viering om 10:00 in Ammerzoden. (Vorig jaar kon het niet doorgaan vanwege Corona, nu hopen we weer gezamenlijk te kunnen vieren. Vanwege de beperkte mogelijkheden en dat het al snel na de zomerstop is, is gekozen voor een eenvoudig maar mooi repertoire met o.a. het Gloria uit de Deutsche Messe en het Kyrie, Heilig en Lam

Gods in het Nederlands uit de mis van Taizé. We nodigen u van harte uit om mee te zingen en te repeteren met het 'Projectkoor' dat uit leden van diverse koren en andere goede zangers zal bestaan.

Het projectkoor is in handen van Jos Lampert met begeleiding van Gemmy Fraaije. Zij zijn voor dit jaar gevraagd om het Projectkoor te leiden. Alle liederen worden ook tijdig bekend gemaakt bij de verschillende koren. Het gezamenlijk oefenen zal op drie vrijdagavonden plaatsvinden, en wel: 17 september, 24 september en 1 oktober, van half 8 tot 9 uur in de H. Willibrorduskerk te Ammerzoden.

Voor deelname aan het Projectkoor kunt u zich opgeven bij het secretariaat: Christianne van Dierendonck tel. 0418 - 632504 of e-mail:

info@katholiekbommelerwaard.nl

Volwassenen cursusaanbod

Christelijke meditatie

In oktober willen we de avonden over christelijke meditatie weer opstarten. Het is nog niet bekend wanneer, maar de locatie zal naar alle waarschijnlijkheid Oliestraat 26 zijn. Wilt u zich al opgeven of wilt u meer informatie, dan kunt u zich richten tot pastor Bertus Bus.

bertusbus@katholiekbommelerwaard.nl

foto: Daniel Torobekov

Bijbelavonden

De Bijbel kan je op vele wijzen lezen. Op de Bijbelavonden lezen we telkens een Evangelie tekst, als een persoonlijk woord van God aan ons. Voor wie de Alpha-cursus gevolgd heeft zal deze leeswijze bekend voorkomen. We beginnen altijd met een gebed tot de Heilige Geest, en meditatief Bijbels lied/muziek. Aansluitend lezen we de Evangelietekst van de eerstvolgende zondag, waarbij we onze persoonlijke vragen en opmerkingen mogen plaatsen. Hierna lezen we de tekst gezamenlijk door om in gesprek met elkaar, helder te krijgen wat de Boodschap voor ons dagelijks leven zou kunnen zijn, en hoe we er persoonlijk door aangesproken worden. We sluiten de avond ook weer af met gebed, met de intentie, dat het Woord van God in ons leven verder helder en zichtbaar mag worden.

De Bijbelavonden zijn op de vierde donderdag van de maand van 19.15 tot 21.00 uur in het parochiecentrum (Voorstraat 102, Velddriel) en wel op donderdag 23 september, 28 oktober 25 november. NB we lezen in kleine groepjes (d.w.z. maximaal 6 personen per groepje). U kunt zich opgeven via de pastoor:

pastoor@katholiekbommelerwaard.nl

Allerheiligen, Allerzielen

Een lichtje aansteken voor allen die ons dierbaar zijn

Een lichtje aansteken voor een dierbare overledene, voor mensen die in de familiekring of ver daarbuiten zijn overleden. Dat kan op **zaterdag 30 oktober in Rossum** op het pleintje voor de Coöp tussen ongeveer 9.00 en 17.00 uur.

Er staat daar een kraam van het Oecumenisch Overleg Rossum - Hurwenen - Heerwaarden. De dag erna, **zondag 31 oktober** zullen de lichtjes opnieuw branden, maar dan in de protestantse kerk van **Rossum om 10.00 uur** en de katholieke kerk van **Alem om 9.30 uur** tijdens vieringen waarin de overledenen, vooral die van het afgelopen jaar, worden herdacht. U bent van harte uitgenodigd om een kaarsje te komen aansteken, en u bent natuurlijk ook van harte welkom in de vieringen op zondag.

Ook in de andere kerken zijn dat weekend. vieringen en herinneringsbijeenkomsten. Raadpleeg voor precieze datum en tijd onze website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Adventsactie

De volgende actie die in 2021 wordt gehouden is de Bisschoppelijke Adventsactie die wordt gehouden van 27 november t/m 19 december.

Het thema is dit jaar: *‘Een gezonde start voor moeder en kind’*

Tijdens de adventsperiode - de periode van vier weken voorafgaand aan Kerstmis - vragen we via de Adventsactie aandacht voor de hoop. Hoop op de komst van het Licht. Hoop op een betere wereld. Hoop dat iedereen kan delen in overvloed en dat op een dag alle mensen een waardig leven kunnen leiden. Hoop is nooit vanzelfsprekend. Daarom vertellen we verhalen van mensen die met hun toewijding en hun liefde een verschil maken.

Over het project dat wij vanuit de parochie gaan steunen kunnen wij u berichten in het volgende nummer van het parochieblad.

*Werkgroep
M.O.V. Bommelerwaard*

Oktober Wereld Missiemaand

Geef voor Guinee

Onder de titel “we moeten immers wel spreken over wat we gezien en gehoord hebben.” Met dit citaat uit Handelingen 4,20 voert Missio dit jaar campagne voor de wereld missiemaand. We worden opgeroepen om datgene wat we meedragen in ons hart naar andere te brengen ,al-
dus Paus Franciscus.

Missio laat kennis maken met het bij ons relatief onbekende Guinee. De Republiek Guinee telt ongeveer 12 miljoen inwoners ,het land is zes keer zo groot als Nederland. De Guineeërs leven voornamelijk van de landbouw, veeteelt ambachtswerk en kleine bedrijfjes. Het land is door de corona pandemie ook in een crisis gekomen en dat zeker ook de armste bevolking het meest treft.

Missio ondersteunt daar vele projecten in het bijzonder het pastorale werk van de Zusters Dienaressen van Maria ten dienste van vrouwen en kinderen. Ondanks een schrijnend gebrek aan financiële middelen hebben de zusters enkele wees- en opvanghuizen. Hun ouders zijn voor hun ogen vermoord en de kinderen kampen met trauma's. Ze worden geholpen en krijgen onderwijs.

Het gebrek aan financiële middelen zorgt er bijvoorbeeld voor dat kin-

deren in de opvanghuizen vaak met meerdere kinderen in een bed moeten slapen. Wat zusters ook erg aan het hart gaat is dat men de kinderen ook maar één maaltijd per dag kunnen geven en dan ook nog van zeer eenzijdig voedsel.

Wilt u meer weten over verschillende projecten die missio ondersteunt die kunt u lezen op de website:

www.missio.nl

De Missio-collecte in de kerken vindt plaats in het weekend van 23-24 oktober. Wij bevelen deze collecte van harte bij u aan!

Of stort uw bijdrage op rekening
NL65 INGB 0000 0015 66
tnv Missio Wereldmissiemaand
te Den Haag

Jeugdkoor Martinuskids

Weliswaar door de pandemie enigszins verlaaat, toch mocht het jeugdkoor de verschillende Eerste Communie vieringen op luisteren. Het koor heeft een oude geschiedenis en veel Velddrielse kinderen hebben er met plezier gezongen.

Het parochiejeugdkoor met als standplaats Velddriel staat al een groot aantal jaren onder de bezielende leiding van Hetti van Kessel dirigente en Ans van Kessel-Raven op gitaar. Met kinderen omgaan is Hetti niet vreemd, zo was zij een groot aantal jaren organisator en leidster van meisjeskampen bij het Bisdome Den Bosch. Op een speelse en ontspannen manier ziet zij kans van elke repetitie een heel leuke bijeenkomst te maken waar niet alleen geleerd wordt te zingen maar waar ook vriendschap en spel aan bod komen. Aan het eind van het schooljaar mag een gezellige dag of een uitje niet ontbreken.

Uiteraard zingt het jeugdkoor in de gezinsvieringen van Velddriel maar steeds meer worden zij gevraagd in de andere kerken, zoals bij de vieringen van het catecheseproject van Franciscus 2.0.

Zing jij of uw kind ook graag? Ben je op zoek naar een leuke groep? Wil je andere kinderen ontmoeten? En lijkt het je leuk in de kerk te zingen?

De repetities zijn vooralsnog op de donderdag vooravond. Wel wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met andere verplichtingen van de kinderen.

Lijkt het je wat? Voor inlichtingen en aanmelding bel Hetti van Kessel 06-28516799

Franciscuswandeling

Speciaal voor onze Franciscusparochie worden er in het weekend van 16 en 17 oktober natuurwandelingen georganiseerd. U kunt meegaan met een excursie en een heerlijke wandeling maken o.l.v. een gids van de Natuurwacht. We gaan wandelen in het prachtige natuurgebied De Lieskampen, dat ligt ten zuidwesten van het dorp Gameren. Het is gelegen aan de Jan Stuversdreef.

De Lieskampen is wat biodiversiteit betreft het rijkste binnendijkse natuurgebied. Er komen meer dan twintig soorten libellen en vlinders voor. Ook het aantal broedvogels is bijzonder: zestig. In de schemering kun je er altijd wel reeën zien. In de maand van Franciscus, oktober, gaat de natuur in ruste. Veel vogels zijn al naar Afrika gevlogen. Vlin- ders en libellen hebben hun eitjes afgezet en zijn verdwenen. Het wachten is op de lente. In de stilte van het najaar is nog genoeg te be- leven. De gids van de Natuurwacht Bommelerwaard neemt ons gedu- rende anderhalf uur mee de natuur in en zal ons laten genieten van dit prachtige natuurgebied.

Aanmelden

Zowel zaterdag 16 oktober als zon- dag 17 oktober zijn de excursies om 13.30 uur en om 15.30 uur. We starten op de grote parkeerplaats. Deze ligt aan de Donkerkade nabij Jan Stuversdreef en Zeedijk. We wandelen met max. 15 personen. Daarom wel even aanmelden vóór 11 oktober. Deelname is gratis.

acvanbalken@upcmail.nl

Speciale wandelfolder

U kunt ook op eigen gelegenheid in de Lieskampen gaan wandelen. Spe- ciaal voor onze Franciscusparochie is er een wandelbrochure gemaakt van deze Franciswandeling. Deze brochure zal tijdens de Franciscus- viering op zondag 3 oktober worden uitgedeeld en zal in oktober in al onze kerken beschikbaar zijn.

Pelgrimage Sint Martinus

Ga zondag 7 november mee op pelgrimspad langs zeven Sint-Maartenskerken in de Bommelerwaard. Op zondag 7 november staan de deuren van alle kerken in de oostelijke Bommelerwaard, die Sint-Maarten als patroonheilige hebben of hadden, wagenwijd open om iedereen als pelgrim te ontvangen. De Raad van Kerken heeft een pelgrimspad gemaakt, dat langs de kerken gaat: Zaltbommel, Rossum, Kerkdriel en Velddriel. De route is 25 km lang. Het pelgrimspad kan ook met de fiets worden afgelegd. Men kan ook een kortere route gaan. De kerken staan open voor bezichtiging.

Start met korte meditatie

Pelgrims, die het gehele pelgrimspad van 25 km gaan lopen, dienen 's morgens al om 8.00 uur te starten om 's middags weer tijdig terug te zijn. De start begint om 8.00 uur met een korte meditatie en wegzending in twee kerken: Sint-Martinuskerk Zaltbommel en de Sint-Martinuskerk in Kerkdriel. Men kan zelf bepalen in welke kerk men begint.

Starten na de zondagse viering

De zondagse viering van 7 november staat in het teken van de boodschap van Sint-Maarten: Delen en Verbinden. Na de viering kunnen pelgrims, die een kortere route willen lopen of de gehele route willen fietsen, van start gaan. Vertrek is mogelijk tot 14.00 uur. De Raad van Kerken heeft een fraaie brochure gemaakt met de route en wetenswaardigheden over de zeven kerken, die Sint-Maarten als schutspatroon hebben of hadden. Om 17.00 uur dient met de pelgrimsroute afgelegd te hebben.

Stempels en herinnering

Bij vertrek ontvangt men de brochure met de route en een stempelkaart. Op de stempelkaart komen de stempels van de kerken die men bezoekt. Bij terugkomst ontvangt men een passende herinnering. Bij iedere kerk kan men even uitrusten en is er voor de pelgrims iets te drinken.

Oecumenische wandeling

De Raad van Kerken Zaltbommel nodigt u uit, gewoon omdat het buiten mooi is, om jouw verhaal met de ander te delen en het verhaal van de ander te horen. Een Oecumenische wandeling door duo's om elkaar te inspireren en bemoedigen.

De bedoeling is samen te zoeken naar de betekenis van 'Bekend maakt Bemind', 'Van Crisisjaar tot Jubeljaar' en 'Inclusief Samenleven', drie thema's aangereikt door VluchtelingenWerk, Raad van Kerken Nederland en de PAX Vredesweek. Als mensen met elkaar in gesprek gaan dan krijgen deze drie begrippen een verhaal: je verhaal aan elkaar.

De wandeling kan kort of lang (3 of 15 kilometer), net wat bij je past. Bijvoorbeeld een Ommetje

Bruchem, een Klompenpad, een stadswandeling in Zaltbommel, een Trage Tocht of Groene Wissel mischien, of een eigen pad.

Voel je je aangesproken, heb je hier ook zin in, stuur dan een bericht aan mij, Nelleke van de Bilt, Kerkeland 14, 5314BV Bruchem of een e-mail naar:

nelleke.vande.bilt@gmail.com

Ik probeer dan passende tweetallen te maken.

In het bericht graag vermelden:

- naam
- e-mailadres
- telefoonnummer
- waar wil je wandelen
- hoelang wil je wandelen
- op welke dagen
- welke dagdelen

Job en het lijden in onze wereld

Op zondag 20 juni werd er weer eens een klein stukje uit het boek Job in de kerk gelezen. Dat komt niet zo vaak voor. Dit keer zaten we al in hoofdstuk 38, het moment dat God Job een flinke uitbrander gaat geven. God haalt zijn schepping van onze wereld naar voren om Job op zijn plaats te zetten en hem duidelijk te maken dat hij niet boven God staat:

“In die tijd begon de Heer, in storm en wind, tot Job te spreken: ‘Waar was je toen de zee haar poorten beukte, onstuimig los wilde breken uit de moederschoot; toen Ik haar kleepte in wolken en hulde in windsels van wolkenlierten; toen Ik haar paal en perk stelde, de poort vergrendelde en zei: Tot hier en niet verder, hier breken uw trotse golven?’”

In feite gaat het boek Job over wat ons als mensen kan ‘overkomen’; over de pijn, het verdriet en de tranen die bij het leven horen.

Dat geldt voor een kind van drie en voor een mens van tachtig. Verdriet, pijn en lijden maken deel uit van de werkelijkheid waarin we groot worden.

Over deze menselijke emoties van lijden en verdriet, en van opstandigheid ertegen, gaat het boek Job.

Voorals het onverdiende lijden is voor ieder die ermee geconfronteerd wordt een raadsel. Op de vraag ‘waarom moet mij dit overkomen?’ komt geen antwoord. Dat maakt de één woedend en de ander machteloos en radeloos. De één wil niets meer met God te maken hebben, de ander zoekt juist troost en steun in Zijn Liefde. Het uiteindelijke antwoord is niet te geven. Misschien is dat wel wat Job ons te zeggen heeft: we moeten leren te leven met vragen waar geen antwoord op komt. Daarmee worstelen wij en in die worsteling zoeken wij ook naar wie God voor ons is.

Een paar zinnen daarover uit een lied van Oosterhuis:

“Zo vriendelijk en veilig als het licht, zo als een mantel om mij heen geslagen. Zo is mijn God, ik zoek zijn aangezicht. Ik roep zijn naam, bestorm Hem met mijn vragen.”

Coen van Loon

Troost

*Gij kunt niet dieper vallen
dan louter in Gods hand
waarmee zijn heil ons allen
barmhartig ondervangt.*

*Ooit monden alle paden
door shade, schuld en dood
toch uit in Gods genade
hoe groot ook onze nood.*

*Wij zijn door God omgeven
ook hier in ruimte' en tijd
en zullen in Hem leven
en zijn in eeuwigheid.*

Tekst: Arno Pöttsch/ Vertaling: Hans Mudde

Sint Martinus

Als je googelt op 'St. Maarten' vind je vaak links met voordelige reizen naar ons tropische eiland in de Caribische Zee. Als je wat verder zoekt vind je info over de naam van deze populaire heilige. In de vierde eeuw was zijn Hongaarse vader in dienst van het keizerlijke Romeinse leger en werd hij als zoon automatisch als soldaat ingelijfd. Bekend werd hij doordat hij in Tours de helft van zijn mantel gaf aan een arme bedelaar. Na een droom koos hij er voor om als christen verder te leven. Zijn verandering als deelnemer van een veroveringsleger naar promotor van goedheid en naastenliefde, maakte hem in onze westelijke wereld ongelooflijk populair. Zo dragen vele kerken, waaronder drie in onze parochie, zijn naam.

In grote delen van ons land gaan op zijn feestdag, 11 november, kinderen met brandende lampionnetjes zingend langs de deur om snoep op te halen. Tevens is hij beschermheilige van Utrecht. Een mooi groot standbeeld van Martinus op het paard vind je in Utrecht op het voorplein van de Martinuskerk aan de Oude Gracht (vlak bij het Ledig Erf). De Duitsers dreigden in 1940 na Rotterdam ook Utrecht te bombarderen als Nederland zich niet mocht overgeven. Zij chanteerde hiermee de Nederlanders, waarna generaal

Winkelman de capitulatie tekende en Utrecht werd gered. De parochianen in Utrecht vertrouwden hun stad toe aan de bescherming van Sint Martinus en beloofden om na de oorlog een standbeeld voor hem op te richten. Na de oorlog stroomde het geld hiervoor snel binnen. Ook in Groningen is de bekende Martinitoren naar Sint Martinus genoemd.

Standbeeld van Martinus te paard in Utrecht

Gerarduskalender

De Gerarduskalender voor 2022 is er weer, uitgebracht door klooster Wittem. De opbrengst van de kalender komt ten goede aan de activiteiten van klooster Wittem. Deze kalender is voor € 8,50 te koop bij:

- Mw. L. van Iersel - van de Wiel
Fazantstraat 24
5301 SC Zaltbommel
tel. 0418 - 51 36 48
(In Zaltbommel-stad brengen we de kalender thuis)
- Pastorie (ma/do/za 10-12 uur)
of bij Mw. Trees van Berkel
Mr. la Grostraat 13a
5324 AJ Ammerzoden
- Dhr/Mw. H.M.C. van Doremaele
Mgr. Verhoeksstraat 2
5334 KB Velddriel
tel. 0418 - 63 13 76

Mariakalender

De Mariakalender is weer te koop of te bestellen. Het schild toont een afbeelding van de 'Madonna del Granduca', een kunstwerk uit 1505.

Met de aankoop steunt u tevens ook nog een goed doel, Memisa.

De prijs is € 11,75

Bestellen of kopen bij:

- Maria de Groot: 0418 - 63 16 78
- Riet Corten: 0418 - 63 16 77

zaterdag 18 september

17.30	Leyenstein	Eucharistie	RPutman
19.00	Velddriel	Eucharistie	RPutman

zondag 19 september

9.30	Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30	Rossum	Gebed	werkgrp
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
11.00	Zaltbommel	Gebed	werkgrp

zaterdag 25 september

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00	Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zondag 26 september

9.30	Alem	Gebed	werkgrp
9.30	Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30	Velddriel	Eucharistie	RPutman
10.00	Maasdijkkerk	Oecum	JVriesema
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
11.00	Het Anker	Oecum	BBus

zaterdag 2 oktober

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
-------	------------	-------------	------

zondag 3 oktober

10.00	Ammerzoden	Eucharistie	team
-------	------------	-------------	------

zaterdag 9 oktober

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00	Velddriel	Eucharistie	BBus

zondag 10 oktober

9.30	Alem	Eucharistie	BBus
9.30	Velddriel	Eucharistie	MWegman
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	MWegman
11.00	Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zaterdag 16 oktober

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00	Velddriel	Eucharistie	BBus

zondag 17 oktober

11.00	Zaltbommel	Eucharistie	BBus
-------	------------	-------------	------

zaterdag 23 oktober

17.30	Leyenstein	Eucharistie	RPutman
19.00	Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

zondag 24 oktober

9.30	Alem	Gebed	werkgrp
9.30	Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30	Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 30 oktober

17.30	Leyenstein	Eucharistie	RPutman
-------	------------	-------------	---------

zondag 31 oktober

9.30	Alem	Eucharistie	RPutman
9.30	Ammerzoden	Eucharistie	MWegman
9.30	Velddriel	WoCo	CvLoon
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	MWegman
11.00	Zaltbommel	WoCo	CvLoon
14.30	Ammerzoden	Gebed	

dinsdag 2 november - Allerzielen

19.00	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
19.00	Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zaterdag 6 november

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
-------	------------	-------------	------

zondag 7 november

9.30	Ammerzoden	Gebed	JVriesema
9.30	Rossum Beuk	Eucharistie	RPutman
9.30	Velddriel	Eucharistie	BBus
11.00	Kerkdriel	Gebed	JVriesema
11.00	Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zaterdag 13 november

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00	Ammerzoden	Eucharistie	BBus

zondag 14 november

9.30	Alem	Eucharistie	BBus
9.30	Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00	Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 20 november

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Velddriel	Eucharistie	BBus

zondag 21 november

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Rossum	Gebed	werkgrp
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Gebed	werkgrp

zaterdag 27 november

17.30 Leyenstein	Eucharistie	RPutman
19.00 Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

zondag 28 november

9.30 Alem	Gebed	werkgrp
9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
10.00 Maasdijkkerk	Oecum	CvLoon
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus

zaterdag 4 december

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
------------------	-------------	------

zondag 5 december

9.30 Ammerzoden	Gebed	werkgrp
9.30 Rossum	Eucharistie	RPutman
9.30 Velddriel	Eucharistie	BBus
10.00 Maasdijkkerk	Oecum	JVriesema
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

Dit vieringenoverzicht is onder voorbehoud van wijzigingen. Het meest actuele overzicht van vieringen vindt u op de website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Gedoopt

Kerkdriel	8 okt	Pepijn Overtoom
Kerkdriel	7 nov	Kiara Damen
Ammerz.	6 jan	Lauren vd Heijden
Ammerz.	6 jan	Nikki van Zon
Zaltb.	6 jan	Vino van Schijndel
Kerkdriel	7 jan	Luca Kruis
Zaltb.	8 jan	Nadia Schwientek
Kerkdriel	8 jan	Emilia Kulczinska
Zaltb.	8 mei	Norah Kurstjens
Kerkdriel	9 mei	Bibi de Grouw
Kerkdriel	9 jul	Maan Haasakker
Kerkdriel	9 jul	Daav van Hemert
Kerkdriel	6 aug	Rosie van der Donk
Ammerz.	6 aug	Kato Stoof
Kerkdriel	8 aug	Ivy Haasakker

foto: Dayvision Oliveira

Velddriel

Voorstraat 102, 5334 JW Velddriel
(0418) 63 13 15
velddriel@katholiekbommelerwaard.nl

NL25 RABO 0153 4015 16
t.n.v. parochie H. Franciscus - H.
Martinuskerk Velddriel

H. Martinuskerk

Secretariaat: als hiernaast

Intenties:
Mw. J. van den Dungen
(0418) 63 20 61

Inlooppuurtje pastorie

Na de Eucharistieviering van 9.30 uur. Als het mooi weer is zitten we buiten in de tuin achter de keuken van pastorie.

- Zondag 10 oktober
- Zondag 7 november
- Zondag 5 december

Iedereen is hierbij van harte uitgenodigd.

Overleden

Gerard van Doremaele, 86 jaar.
Geboren 17 mei 1935.
Overleden 11 augustus 2021.
Gerard is gecremeerd.

Toon van den Bighelaar, 88 jaar.
Geboren 3 januari 1933.
Overleden 7 september 2021.
Avondwake en uitvaart in St. Martinuskerk Velddriel en begraven op het naastgelegen kerkhof.

Gedoopt

Omdat de corona-maatregelen nog steeds van kracht zijn wordt er gedoopt op afspraak. Doop van je kind kun je bij het secretariaat aanvragen.

Allerzielenviering

Zondag 31 oktober is om 9.30 uur allerzielenviering. De overledenen van het afgelopen jaar (van 2 november 2020 tot 1 november 2021) zullen in deze viering herdacht worden. Nabestaande die in Velddriel uitvaart viering/crematie hebben gehad van hun dierbare zullen een uitnodiging krijgen. Aan het einde van de viering wordt het gedachteniskruisje uitgereikt. De muzikale omljsting zal worden verzorgd door de Martinus kids.

Iedereen is van harte welkom.

Familieviering

Zondag 26 september om 9.30 uur familieviering met thema van Vredesweek.

In de familievieringen zingt het kinderkoor Martinus kids met kinderen in de leeftijd van 6 tot 14 jaar.

Lees meer over de Martinus kids elders in dit blad.

Misdienaars- en kooruitje

Donderdag 29 juli j.l. hadden de Martinuskids en misdienaars van Velddriel hun jaarlijkse uitje. Dit jaar dicht bij huis, in pastorie tuin van de kerk. Onder een prachtige avondzon hadden ze eerst wat spelen en tussendoor BBQ en als afsluiter een soft ijsje bij de overburen, cafetaria De Toren. Na de prijsuitreiking kreeg iedereen nog een verrassing en gingen ze rond 20.30 uur moe maar voldaan weer huiswaarts.

Groeten uit Duitsland

Zr Jacoba Maria (in Velddriel beter bekend als Annie van Kessel) stond in het weekend van 28 en 29 augustus met haar medezusters op het terrein in Dalheim (Duitsland) waar een Kloostermarkt werd gehouden.

Er zijn zusters uit verschillende landen en kloostergemeenschappen die tijdens dit weekend hun producten en daarmee ook hun geloofsgemeenschap promoten. In voorgaande jaren kwamen er rond de 15.000 mensen de markten bezoeken. Helaas door corona kon het vorig niet doorgaan. Dit jaar gelukkig weer wel maar dan wel met de Duitse regels zoals in de buitenlucht, met mondkapje, coronavaccinatie en/of negatieve test. Een heel mooie manier om een ongedwongen wijze jong en oud te laten kennismaken met de diverse kloostergemeenschappen.

Er wordt niet alleen gegeten maar ook gebeden De oecumenische viering op zaterdagavond en de H.Mis op de zondagochtend mochten zich verheugen in een mooie opkomst.

Kerkdriel

Hertog Arnoldstraat 57B
5331 XG Kerkdriel

(0418) 63 12 15
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

NL70 RABO 0125 1045 45
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Martinuskerk Kerkdriel

H. Martinuskerk

Secretariaat: idem

Intenties: idem

Spreekuur voor intenties of vragen
over het kerkhof op woensdag-
ochtend van 9.30 tot 11.30 uur

Kleding inzameling

Deze heeft in verband met corona enkele keren niet plaatsgevonden. Nu is het verantwoord de draad weer op te pakken.

- Woensdag 13 oktober 19-21 uur
- Donderdag 14 oktober 10-12 uur

Plaats: parochiecentrum aan de Hertog Arnoldstraat 57b, Kerkdriel.

Uw steun is onbetaalbaar. Het biedt kinderen in Oeganda de kans om naar school te kunnen gaan zodat zij kunnen ontsnappen aan de armoedecirkel en zo de mogelijkheid hebben een goede toekomst op te bouwen. U werkt hier aan mee door het afgeven van uw kleding en schoenen.

Miva

Op 29 & 30 augustus werd in alle kerken de MIVA-actie gehouden. Doel was MIVA medewerker DUNCAN in Kenia aan een goede auto te helpen voor zijn uitgestrekte werkgebied. De opbrengst is € 69,50
NL42 INGB 0000 0029 50
www.miva.nl

Vastenactie

Evenals vorig jaar stond deze opnieuw in het teken van beroeps onderwijs en ondernemerschap

Werken aan je toekomst

Ook dit jaar zijn i.v.m. corona de vastenzakjes niet opgehaald. Via de bus in de kerk en de overschrijvingen was er vanuit onze Martinuskerk begin juni € 752,51 gedoneerd. In verband met de wet op de gegevensbescherming geven de banken gegevens van nieuwe donateurs niet meer door. Dus het bedrag dat vanuit Kerkdriel hiervan binnenkwam is niet bekend. Bedankt U allen die steun verleenden.

Voor een bijdrage is het nooit te laat. Via rekening:

NL21 INGB 0000 0058 50
t.n.v. Vastenactie, Den Haag

Wereld Missiedag

Solidariteitsactie voor arme kerken in ontwikkelingsgebieden. Deze vindt wereld wijd plaats in alle kerken eind oktober.

Allerzielen 2 November

De dag dat we onze overleden dierbaren gedenken. Op het kerkhof staan bloemen en soms een kaarsje. In de kerk vindt een warme viering plaats. De namen van hen die dit afgelopen jaar overleden zijn, worden genoemd.

Een naam wordt uitgesproken, een kaars ontstoken en in de avondwake of uitvaart wordt als symbool een gedachteniskruisje uitgereikt.

Alle nabestaande van overleden parochianen krijgen voor deze viering een persoonlijke uitnodiging. Wanneer u niet koos voor een kerkelijk afscheid maar toch graag een gedachteniskruisje ontvangt, geef dit dan tijdig door met een briefje in de brievenbus van het parochie centrum, op het spreekuur, het secretariaat of een telefoontje naar pastoor Putman. 06 - 542 90 774.

Aan alle die dit jaar een dierbare hebben verloren wordt voor kerstmis een bloemetje bezorgd maar soms zijn niet alle adressen bekend dat is dan lastig voor het pastoraat.

Spreekuur opgeven intenties

Woensdag van 9.30-11.30 uur.
Vanaf 10.00 uur is ook de kerkhofcommissie aanwezig.

‘Weesgegroet Maria’

met een vleugje nostalgie

Een stralende zomerdag maakte het mogelijk dat de viering van Maria-Tenhemelopneming (15 augustus) net als vorig jaar buiten kon beginnen. Na de lezingen en de overweging door pastoor Jos Vriese-
ma konden de aanwezigen met een brandende kaars in processie hulde brengen aan Maria.

Het koor zong mooie bekende Mari-aliederen zo ook het gebed tot Maria; het Weesgegroet. We bidden het altijd maar jaren geleden kwam het hoofd van de lagere school in Alem, meester van de Sterren op het idee dit gebed op muziek te zetten. Het gezongen ‘Weesgegroet’ ging toen een eigen leven leiden. In de huwelijksvieringen van tal van bruidsparen werd het als de bruid met haar kaars naar het Maria-altaar ging, door verschillende zangeressen solo gezongen. Het was elke keer weer een emotioneel moment wat bij velen een traan deed wegpinken. Dit was lang geleden. Enkele ouderen zullen het misschien herkend hebben. Maar op die zonnige zondagmiddag was het goed het weer te horen. ‘Weesgegroet Maria’.

Ave Maria

Overledenen Kerkdriel

Van 27 mei t/m 19 augustus 2021

- † Tijs van Hooft (64)
- † Maria van Ham-van der Laars (66)
- † Petrus Zwanenberg (73)
- † Johanna van Hooft-Verhoecks (92)
- † Johan Schippers (87)
- † Johanna van Linden-Blankers (69)
- † Mari Moonen (83)
- † Ietje Beckmann-Pardoel (83)
- † Herman Dechering (77)
- † Michel Fliervoet (77)
- † Maria Kuijpers (85)
- † Johan van Heumen (78)
- † An Verhoeven-van Groeningen (86)
- † Jeanne van Beurden (71)
- † Henk van Aken (83)
- † Adrianus de Cocq van Delwijnen (89)
- † Richard van Heumen (66)
- † Gerardus van Doremaele (86)
- † Truus Broekmeulen-van Alphen (84)
- † Peter Vos (84)
- † Janny Pompen-Schepers (92)

Verhuizen

Van 'groot' in Driel naar 'klein' in Bommel

Hierbij het antwoord op de vraag van een redactielid hoe ik 't in Zaltbommel maak.

Na 45 jaar zijn wij onlangs verhuisd van het prachtige landelijke Kerkdriel naar het, op een steenworp afstand gelegen, vestingstadje Zaltbommel. Als fitte vijfenzeventig plussers speelde de leeftijd een belangrijke rol om over te stappen naar een nieuw, comfortabel en knus appartement in de binnenstad. Hoewel de overgang van een drie verdiepingenhuis naar één, wel een forse verandering is, gaat het ook gepaard met het afscheid nemen van veel dierbare spulletjes. Het geeft echter ook nieuwe impulsen.

De woonsfeer is anders. Er zijn inmiddels veel nieuwe contacten opgedaan en we vormen met vijf andere gelijkgestemde medebewoners inmiddels een eigenarenvereniging (VvE). We hebben uitzicht op een plantsoen met een 'beweegtuin', die voorzien is van fitnessapparaten en waar we met andere senioren twee keer per week gebruik van maken. Onlangs heeft zich ook een vrouw, in traditionele kleding, uit Koerdistan bij ons fitnessclubje aangesloten. Ook hebben we onze pastor Bertus Bus al eens ontmoet

in het buurtrestaurant de Grote Aak waar hij geregeld de avondmaaltijd gebruikt.

Onze verhuizing leidt ook tot een geleidelijke afbouw van het parochiële vrijwilligerswerk. Begonnen in de zeventiger jaren in het jongerenpastoraat onder de bezielende leiding van pastor Jos van Minderhout, mocht ik over jongerenbelangen meepraten in de Parochievergadering, het organiseren van fondsen om de kerkklokken te repareren in de zg. 'Bimbam-commissie' en van feestelijkheden rond het vijftig jarig bestaan van onze St. Martinuskerk in 2005. Als opvolger van Johan Blaauwhof was ik acht jaar lid van de beheerscommissie en mocht ik destijds de Drielse belangen vertegenwoordigen, ter voorbereiding van de fusie tot de H. Franciscusparochie in 2013. Daarna kwam ik de lectorengroep versterken en de laatste jaren werk ik, als opvolger van Cees Janmaat, met veel plezier samen met Riet Corten aan de redactionele bijdrage van ons parochieblad.

Met veel genoegen mag ik nu dit stokje overdragen aan Heidi van Houten. Zij heeft al sinds jaar en dag een grote betrokkenheid bij onze parochie. De komst van Heidi geeft niet alleen een nieuwe impuls in de communicatie naar de parochianen, maar verlaagt ook aan-

zienlijk de gemiddelde leeftijd van ons werkgroepje. Riet bedank ik voor de prettige samenwerking en ik wens Heidi heel veel succes!

Guus Larsen

Bedankt

De redactie van het parochieblad bedankt Guus Larsen voor al het mooie werk dat hij voor 'Franciscus tussen de Rivieren' heeft gedaan. Guus het ga je goed en tot ziens in Bommel.

Rossum

Correspondentieadres:
Ant. Weijgertzeplein 42
5328 AK Rossum

(06) 144 54 168
rossum@katholiekbommelerwaard.nl

H. Martinus en Barbara

Secretariaat & intenties: idem

NL66 RABO 0144 6023 93
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
HH Martinus en Barbara Rossum

Vieringen

Zondag	19 september	9.30 uur	Gebedsdienst werkgroep
Zondag	26 september	10.00 uur	Oecumenische viering, kerk aan de Maasdijk Vredesweek
Vrijdag	1 oktober	11.00 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Maandag	11 oktober	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen waarna gezellig samen zijn
Zondag	17 oktober	9.30 uur	Gebedsdienst J. Vriesema
Vrijdag	5 november	11.00 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Zondag	7 november	9.30 uur	Eucharistieviering R. Putman
Maandag	8 november	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen waarna gezellig samen zijn
Zondag	21 november	9.30 uur	Gebedsdienst Werkgroep
Zondag	28 november	10.00 uur	Oecumenische Adventsviering Kerk aan de dijk
Vrijdag	3 december	11.00 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Maandag	13 december	14.00 uur	Kerstviering voor ouderen

Vieringen in de Vaste Burcht

Na lange tijd van stilte, i.v.m. verbouwingen en corona, gaan we weer starten op vrijdag 1 oktober 2021 met de Eucharistievieringen in de Vaste Burcht om 11.00 uur in de grote zaal. Wij hopen u daar weer te ontmoeten.

Vieringen de Beuk

Op 7 november is er een EXTRA eucharistieviering door pastoor R. Putman in de Beuk om 9.30 uur. Wij hopen dat velen van u aanwezig zullen zijn.

Vieringen de Beuk

Op 7 november is er een extra Eucharistieviering door pastoor R. Putman in de Beuk om 9.30 uur. Wij hopen dat velen van u aanwezig zullen zijn.

Oecumenische vieringen

I.v.m. de vredesweek en de oecumenische doopviering is er een dienst op 26 september om 10.00 uur in de kerk aan de Maasdijk. En op 28 november om 10.00 uur is er een Adventsviering ook in deze kerk.

Kerstviering voor ouderen

Op 13 december hopen we weer een kerstviering te kunnen houden voor ouderen in de Beuk. Als het allemaal door kan gaan, krijgt u hierover nog bericht van ons.

Eerste H. Communie

Op 27 juni hebben De volgende kinderen uit Rossum en Hurwenen de eerste H. Communie ontvangen in de H. Martinuskerk te Kerkdriel:

- Djenesis van Halder
- Martyna Walkowicz - Kalas
- Djill van der Linden
- Dide van Heumen
- Elle van Doorn
- Julia Versteeg
- Eveline van Herwijnen

Van harte gefeliciteerd!

Een lichtje aansteken

Voor allen die ons dierbaar zijn

Op zaterdag 30 oktober staat er bij de Coöp in Rossum een kraam van het Oecumenisch Overleg Rossum Hurwenen - Heerewaarden. Daar kan ieder die dat wil een lichtje aansteken voor alle mensen die in de familiekring en ver daarbuiten zijn overleden. Dat kan tussen ongeveer 9.00 en 17.00 uur.

De dag erna, zondag 31 oktober zullen de lichtjes opnieuw branden, maar dan in de Protestantse kerk van Rossum (10.00 uur) en de katholieke kerk van Alem (9.30 uur) tijdens vieringen waarin de overledenen, vooral die van het afgelopen jaar, worden herdacht.

U bent van harte uitgenodigd om een kaarsje te komen aansteken, en u bent natuurlijk ook van harte welkom in de vieringen op zondag.

Kapelletje

Eindelijk was het zover, na een lang en soms moeizaam proces van ruim vijf jaar hebben we samen officieel ons kapelletje in gebruik genomen, en tevens ons Mariabeeld, uit onze voormalige kerk, haar plaatsje gegeven. Het idee van het kapelletje werd geboren bij het opruimen van de kerk. “Wat doen we met Maria?” “Kunnen we geen kapelletje bouwen?” De werkgroep was direct enthousiast. Maria kreeg een tijdelijke plek bij Piet op zolder, waar zij ruim vijf jaar gewacht heeft op haar eigen huisje.

Het was heel moeilijk om een geschikte locatie hiervoor te vinden. Maar dankzij de medewerking van het parochiebestuur, zijn we op deze mooie plek uitgekomen. Waar het met het kerkhof op de achtergrond en de mooie aanplant eromheen, goed tot zijn recht komt.

De inwijding van het Mariabeeld was een plechtige en fijne gebeurtenis. Met een mooie eucharistieviering in de buitenlucht, met veel Maria liedjes, gezongen door het koor.

Het kapelletje is nu een prachtige plek, waar het Mariabeeld heel mooi in staat, en men daar dus tot gebed en rust kan komen, bij haar. De belangstelling bij dit gebeuren was geweldig en gaf ons een goed gevoel.

Wij willen iedereen dankzeggen, die hierbij aanwezig waren, maar vooral Maria zelf, voor het schitterend weer.

Vrijwilligers kapelletje

Wij willen alle vrijwilligers bedanken voor het slagen van deze middag. Voelt u zich geroepen om ook vrijwilliger te worden (niet alleen voor het kapelletje) meldt u zich dan aan:

Bertha van Doorn, tel. 06-144 54 168

foto: Wim Koopman

Zaltbommel

Oliestraat 26, 5301 BB Zaltbommel
(0418) 51 22 15
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl

NL07 INGB 0004 4572 38
t.n.v. parochie H. Franciscus - H.
Martinuskerk Zaltbommel

H. Martinuskerk

Secretariaat & intenties:

Tiny van Steenberg
Johan de Wittstraat 68
5301 GR Zaltbommel
(0418) 51 42 62

Gedoopt

1 augustus 2021: Nadia 'Swientek,
geboren 29 oktober 2020, dochter
van Grzegorz & Emilia 'Swientek.

29 augustus 2021: Norah Kurstjens,
geboren 19 april 2021, dochter van
Martijn & Jacqueline Kurstjens.

Seniorenvieringen

De seniorenvieringen houden we
in de Wielewaal. Op 28 september,
25 oktober en 23 november om
14.30 uur. Daar komen ook de seni-
oren naar toe die eerst op de eerste
woensdag van de maand naar het
parochiecentrum kwamen. De eer-
ste woensdagmiddag van de maand
komt hiermee te vervallen.

'Op adem komen'

Meditatieve viering

De meditatieve vieringen zijn op
26 september, 24 oktober en 28 no-
vember om 11.00 uur in de Sint Mar-
tinuskerk.

foto: Liza Summer

Gedachtenisviering

Pastoor Jos van Zeelst

Op 10 mei 2020 is pastoor Jos van
Zeelst op 82-jarige leeftijd overle-
den in Megen.

Hij heeft 20 jaar in de Bommeler-
waard gewerkt en al die tijd ge-
woond op de pastorie in Zaltbom-
mel. Gedurende deze 20 jaar heeft
hij heel veel voor de parochie be-
tekend en veel mensen bijgestaan
in lief en leed. Vanwege corona was
er een beperkte groep aanwezig bij
zijn afscheidsviering. Daarom wil-
den wij in Zaltbommel een jaar na
zijn overlijden een gedachtenisvie-
ring houden om hem te gedenken.
Helaas kon dat in verband met de
coronabeperkingen niet doorgaan.
In overleg met de familie wordt nu
die viering gehouden op 10 oktober
a.s. om 11.00 uur in de Sint Marti-
nuskerk te Zaltbommel. Iedereen is
daarbij van harte uitgenodigd.

Mochten er tegen die tijd nog co-
ronabeperkingen zijn t.a.v. het aan-
tal kerkgangers dan zullen we dat
laten weten via de website van de
parochie.

*Contactgroep
Sint Martinuskerk Zaltbommel*

Hoe het vroeger ging

(deel 6)

Wat we nu behandelen gebeurde niet alleen vroeger maar gebeurt nog steeds. Het gaat om de heilige oliën.

In de Katholieke Kerk vormen het Chrisma, de ziekenolie en de catechumenenolie de drie heilige oliën. Zij worden bewaard in een olie-doosje. Jaarlijks wordt op woensdag in de Goede Week tijdens de Chris-mamis de ziekenolie en de catechumenenolie door de bisschop gezegend en wordt het Chrisma plechtig gewijd. In ons bisdom is de Chris-mamis voor iedereen toegankelijk, altijd op woensdag in de Goede Week in de Sint Janskathedraal te 's-Hertogenbosch. Na afloop kunnen vertegenwoordigers van de parochie deze oliën meenemen naar de parochie.

De catechumenenolie, ook wel olie van de geloofsleerlingen genoemd, wordt gebruikt bij de zegening van de catechumenen, wanneer deze worden voorgesteld aan de kerkelijke gemeenschap. Wanneer de voorbereiding op het doopsel plaatsvindt in de veertigdagagentijd is deze zegening met catechumenenolie op of rond Aswoensdag. Daarnaast wordt de catechumenenolie soms gebruikt bij de wijding van het doopwater in de Paaswake.

Het Chrisma wordt gebruikt bij het sacrament van het doopsel, het sacrament van het vormsel en het sacrament van de wijding.

De ziekenolie wordt gebruikt bij het sacrament van de ziekenzalving (uiteraard). De overgebleven heilige olie mag niet worden weggegooid maar wordt met de watten verbrand.

Wat ik mezélf hiervan herinner is dat men mij vertelde, dat de olie-restanten in het heilig putje in de kerk werden gedaan. Ik moet echter wél bekennen dat ik een dergelijk heilig putje in mijn kinderjaren (als misdienaartje kwam je natuurlijk in de sacristie) wel eens gezocht heb maar nooit gevonden.

De samenstelling van de heilige olie wordt beschreven in het oude testament in het boek Exodus. Deze bestaat uit mirre, kaneel, kaneh bosm, cassia en olijfolie.

Opmerkelijk is dat een koning(in) vroeger ook gezalfd scheen te worden. Hiervoor gebruikt men de fijnste olie uit de walvis. De koning werd vroeger de “gezalfde des Heren” genoemd wanneer een priester, met olie, zes kruisjes op zijn voorhoofd, handen, borst en voeten aanbracht. De Britse vorstin Elisabeth II werd tijdens haar kroning in 1953 nog op traditionele wijze gezalfd.

In de Bijbel zowel in het oude als het

nieuwe testament komen zalvingen voor. Priesters en koningen werden gezalfd. Denk aan Koning David, die tot koning werd gezalfd, maar ook Jezus werd gezalfd door Maria de zuster van Martha vlak voor zijn lijden, en eveneens in het verhaal in het Lucas evangelie waarin Jezus wordt gezalfd door een vrouw die bekend stond als zondares.

Het woord Christus is van het Griekse woord wat betekent: 'Gezalfde'. Christus is de Gezalfde. Met ons doopsel worden wij gezalfd met Chrisma, als teken dat wij met Christus gezalfd worden.

Ik sprak net over de sacristie. Waar moest deze in vroeger tijden aan voldoen? Het is een vertrek in de kerk waar zowel het liturgisch vaatwerk als het liturgisch textiel (de parament) bewaard worden. De sacristie wordt ook gebruikt als 'kleedkamer' voor de celebrant (voorganger) en diens assistenten.

Het interieur van een sacristie is strikt voorgeschreven. Zo moet er een plek zijn met een lavabo waar de voorganger zijn handen kan wassen en afdrogen. Daarnaast zijn er verschillende opbergmeubels voor boeken en kasten voor paramenten en een credens (aankleedtafel). Aan de muur hangt een foto /portret van de bisschop mét zijn naam er bij vermeld. Uiteraard is er een

kruisbeeld aanwezig en in de grote sacristieën, bijv. van een abdij zijn er verschillende kasten en spiegels aanwezig.

Ante missam

Vóór de mis legt de koster hier alle gewaden in volgorde klaar die de voorganger nodig heeft. Deze worden ofwel op de credens klaargelegd; enkele kleden worden klaar gehangen. De priester hoeft dan enkel maar de gewaden aan te trekken.

Post missam

Als de viering gedaan is wordt alles weer opgeborgen en wordt het geld van de collecte opgeborgen in de kluis. Hetzelfde geldt voor de kelk en het liturgisch vaatwerk.

Tot de volgende keer.

Heilige olieën: Chrisma

hedel@katholiekbommelerwaard.nl

Secretariaat: idem

NL46 INGB 0001 0193 41

t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Willibrorduskerk Hedel

Intenties:

telefonisch opgeven bij:
Bets de Goeij, (073) 599 3595

Goed nieuws

Ouderenvieringen in De Munt: Najaar 2021

Wij zijn blij u te kunnen berichten dat het vanaf september 2021 weer mogelijk zal zijn om in De Munt op donderdagmiddag “Ouderenvieringen” te houden.

In overleg met de beheerders van De Munt is besloten te bezien of één viering per maand voldoende is voor het aantal deelnemers. Helaas is er, vooral door verhuizing en ook door overlijden, een aantal bezoekers weggevallen. Hen zullen we gedenken in de viering van september aanstaande. Wij hopen voor hen die in staat zijn en willen deelnemen voldoende plaats te hebben om, met inachtneming van de 1½ meter, de vieringen te kunnen laten doorgaan.

Behoudens tegenbericht zijn de vieringen van september t/m december:

donderdag	16 september	15.00 uur	Voorganger: B. van Bronkhorst
donderdag	14 oktober	15.00 uur	Voorganger: B. Bus
donderdag	11 november	15.00 uur	Voorganger: R. Putman
donderdag	16 december	15.00 uur	Voorganger: B. van Bronkhorst

Hopelijk vindt u het net zo fijn als wij dat we eindelijk weer bij elkaar kunnen komen voor de Ouderenviering. Hartelijke groeten en graag tot in september. En... hebt u vragen, bel gerust.

Bets de Goeij (06-27175309) en pastor Ben van Bronkhorst (06-21403571).

Herinneringen van pastor Ben van Bronkhorst (deel 2)

Na de 'herinneringen aan de jaren van mijn priesterschap' kreeg ik van meerdere kanten te horen of ik in die tijd alleen maar gewerkt had. Daarom vertel ik u deze keer over mijn vakanties en andere, nogal bijzondere bezigheden.

In Weert, de plaats van mijn eerste benoeming, woonde ik met ongeveer veertig medebroeders (in 1971 kon dat nog) in het klooster op De Biest. Vanaf 1972 ging ik met twee medebroeders elk jaar met de auto en de tent zo'n vier weken op vakantie. We schooiden bij onze familie, vrienden en kennissen eten bij elkaar en trokken o.a. naar de Franse Alpen, naar Portugal, Roemenië, Normandië en Bretagne en de Ardèche. Meestal bleven we maar één nacht op een camping en reden de volgende dag weer verder. Als er iets bijzonders te zien of te beleven was, maakten we een stop, liepen dan wat rond en maakten foto's. Elke dag, zo tussen vier en vijf uur, zochten we een camping, maakten de tent in orde, kookten, aten kletsten en/of wandelden nog wat en kropen dan in onze slaapzak. De volgende morgen, na het ontbijt, weer verder. Op deze manier zagen we heel veel van de landen waar we doorheen trokken. En weet je: met z'n drieën is er nooit ruzie. Het is altijd twee tegen

één; de derde verliest en heeft zich daarbij neer te leggen.

In 1975 overkwam me iets bijzonders: ik werd gevraagd als assistent-reisleider voor een Paulusreis door Griekenland. De Bijbel en vooral de missiereizen van Paulus daarin werden levende werkelijkheid. En ik was altijd al geïnteresseerd in de Bijbel en de Griekse oudheid. Het werd het begin van een lange 'job'. Het volgende jaar mocht ik zelf als leider van een groep naar Griekenland. Al de historische plekken die we bezochten, maakten grote indruk op me en gaven een nieuwe kijk op de Bijbel en de geschiedenis.

Datzelfde gebeurde toen ik in 1977 gevraagd werd als assistent op een bootreis naar Israël. Wat een belevenis en zoveel indrukken om te verwerken. De verhalen van Jezus kregen bijvoorbeeld allemaal een heel nieuwe inhoud door wat je zag. En ik vond het heerlijk om de deelnemers aan die reis daarover te vertellen, hen die plaatsen te laten zien en samen te zingen en te bidden. Na deze inspirerende bootreis kwamen in de volgende jaren nog zo'n tien vliegreizen naar Israël, nog een naar Griekenland en een naar het eiland Kreta. Voor 1991 stond een reis gepland naar Egypte, maar die werd vanwege de dreig-

gende Golfoorlog geannuleerd. In plaats daarvan werd mij in 1992 gevraagd een voetreis in Franciscaans Italië te leiden. Dat werd helaas een mislukking: ik spreek geen Italiaans, het was vreselijk heet en er deed zich een groot probleem voor met een van de deelnemers. Al met al: niet goed en helemaal niet spannend. En toch zou ik er nog wel eens naar terug willen....

In de jaren na mijn 'werk' als reis-leider ging ik zelf vaak met vakantie met familieleden, vrienden en/of kennissen naar Duitsland (het Schwarzwald), Oostenrijk, de Vogezen in Frankrijk, naar Zwitserland en twee keer naar Polen (met bezoek aan Auschwitz).

Na die sof rond 'franciscaans Italië' had ik toch dringend behoefte aan vakantie. Van pastor Hoekstra

wist ik dat er een (bijna altijd onbewoonde) pastorie op Terschelling was en via hem mocht ik, samen met Bets, daar in de herfstvakantie van 1992 een week logeren. Eenmaal daar kreeg ik het aanbod om mee te gaan draaien in de groep 'vakantiepastores'. Die mochten beurtelings veertien dagen in de pastorie van Terschelling verblijven op voorwaarde dat ze de weekendvieringen zouden verzorgen en natuurlijk ook invulling zouden geven aan andere pastorale zaken (als die zich voordeden). En zo bracht ik, na mijn eerste verblijf in 1992, jaarlijks twee weken door op het voor mij 'mooiste Waddeneiland' en geniet er steeds van zee, zand, bos en hei, van polder, veel vogels en schapen (geen gelovigen!!) van mooie luchten en heel veel fietspaden. Kortom: genieten.

Na mijn pensionering werd ik uitgenodigd op Terschelling ook de vieringen te verzorgen met Kerstmis, in de Goede Week en met Pasen. Het is zo moeilijk op die dagen een voorganger te vinden. Van harte heb ik met dat voorstel ingestemd en dus ben ik nu drie keer per jaar op dat prachtige eiland.

En toch... terug naar Franciscaans Italië. Van de giften bij mijn 40-jarig priesterjubiläum kon ik, met een aantal fijne kennissen, naar Assisi en omgeving. Het werd genieten en intens beleven van wat Franciscus eens bezig hield. En een paar jaar later hebben we dat doorgezet met een bezoek aan Rome met het Forum, het Colosseum, Vaticaanstad, de Sint Pieter en nog zoveel andere mooie gebouwen. Weer enkele jaren daarna bezochten we Padua: je weet wel, van de Heilige Antonius, ook een minderbroeder. Het leven van minderbroeders wordt nog steeds getekend door gerechtigheid, vrede en eerbied voor de schepping. En daarom staat het Zonnelied, het loflied op de schepping zo hoog in mijn vaandel.

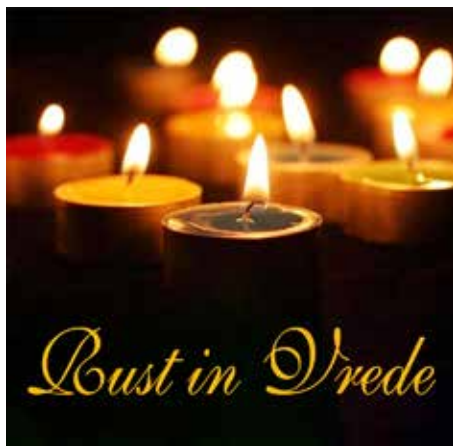
Op 3 oktober vieren we het feest van Franciscus. Hopelijk is hij voor velen in deze parochie, die aan hem is toegewijd, een richtingwijzer.

*Ben van Bronkhorst
minderbroeder franciscaan*

Overleden

Op 19 juli 2021 is overleden te Hedel, 68 jaar oud, Peter Ondersteijn. Hij werd geboren op 29 maart 1953, was getrouwd met Marianne Ondersteijn - van Gorkum. Uit hun huwelijk werden één zoon en drie dochters geboren.

Peter heeft jarenlang het parochieblad rondgebracht. Ook als de kerk weer de jaarlijkse schoonmaakebeurt kreeg, was het Peter die hoog op de ladder de ramen schoonmaakte. Daarnaast ging hij als begeleider mee op kamp met het kinderkoor en de misdienaars. Peter was een hardwerkende man en een man die hield van een praatje. Door zijn ziekte werd zijn gezondheid steeds minder en ging het op het laatst niet meer. Op 24 juli hebben we de afscheidsdienst voor hem gehouden.

Alem

St. Odradastraat 7, 5335 LK Alem
(06) 57 34 71 29
alem@katholiekbommelerwaard.nl

NL19 RABO 0131 7018 51
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Hubertuskerk Alem

H. Hubertuskerk

Secretariaat: Mw. S. van Mook
Meerenstraat 9, Alem
(0418) 66 20 52

Intenties: Mw. G. van Boxtel-Hooij-
mans, 't Buske 25, Alem
(0418) 66 20 63

Mededelingen

- H. Missen kunt U aanvragen bij Ger van Boxtel ('t Buske 25, tel. 0418-66 20 63). Stipendium van een misintentie is € 12.
- Website Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Bommelerwaard: www.vptz-bommelerwaard.nl
- Voor uitvaarten dient u contact op te nemen met het secretariaat van het dekenaat, telefoon 0418-632504 en met Ger van Boxtel (tel. 0418 - 66 20 63)
- Bankrekening Kerkbalans: NL19 RABO 0131 7018 51

Overleden

†

Thea Huijberts - van Oers
Thea, weduwe van Sam Huijberts, geboren op 11 febr. 1936 is overleden op 13 mei 2021 in de leeftijd van 85 jaar. Vele oud Alemmers zullen Thea (van Oers) nog gekend hebben. De uitvaartdienst was op dinsdag 18 mei in de parochiekerk van de Heilige Laurentius te Rosmalen, waarna ze is bijgezet in het graf van haar man Sam op de begraafplaats van de H. Hubertuskerk in Alem.

*Mag zij ruste in vrede.
De nabestaanden wensen we veel
kracht en steun toe. Sterkte!*

foto: Vincent van Zeijst

Jan van Lith stopt als acoliet H. Hubertuskerk

Jan heeft aangegeven te willen stoppen als acoliet i.v.m. familie-omstandigheden.

Hij was vooral bekend in Heilige Martinus en Barbara kerk in Rossum waar hij meer als 50 jaar vrijwilliger is geweest als misdienaar, acoliet, koster en lid van de parochiewerkgroep. Op zondag 8 maart 2020 is

hij samen met Pierre de Groot gehuldigd voor hun verdiensten. Na het sluiten van de kerk in Rossum heeft Jan zich nog een aantal jaren verdienstelijk gemaakt als acoliet in onze H. Hubertuskerk.

De contactgroep Alem bedankt Jan voor zijn inzet.

Jaarlijkse slijpacht, december 2017

foto: Bert Kerkhof

Kerkorgel gerepareerd en gestemd

In Juli is ons mooie orgel gerepareerd en opnieuw gestemd. Dit orgel is misschien wel een van de oudste in de Bommelerwaard, zo ook de kerk die over drie jaar 150 jaar bestaat!

In onderstaand artikel van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) is dit stuk Alemse kerkgeschiedenis heel goed beschreven.

De R.K. Kerk van Alem

In 1872 begint de Empelse aannemer Esser met de bouw van een nieuwe parochiekerk naar ontwerp van de Alemse architect Van Veggel. De plaatselijke timmerman G. Schippers maakt o.a. het gewelf, het dak, de kerkbanken en de altaren.

Het project heeft een positieve invloed op de economie in het dorp, en men is maar wat blij met de nieuwe pastoor die dit allemaal in gang heeft gezet. In juni 1874 is de kerk klaar en staat ze in de zon fier te getuigen van ondernemingsgeest en vakmanschap.

De totale bouwkosten, het voor die tijd enorme bedrag van f 34.212,31 zijn voor de helft opgebracht door de bezittingen van de beide Alemse Gilden te gelde te maken. De andere helft bekostigt pastoor Godschalx uit eigen zak.

Daarna wordt de pastorie aangepakt, die op dezelfde plek bijna opnieuw verrijst. Het terrein is opgehoogd en bij de sloop van het oude schuurkerkje komen er bouwmaterialen vrij die opnieuw gebruikt kunnen worden.

Zo heeft het voorste gedeelte van de pastorie exact dezelfde afmetingen als het schuurkerkje, waarvan de dakspanten nog geheel intact zijn. Die worden gebruikt voor het nieuwe dak van de pastorie. Prachtige schilderijen en religieuze spreuken in sierlijke letters blijven zo bewaard. Helaas zullen de balken en panelen ruim een eeuw later - bij een brand in 1983 - verloren gaan.

In 1880 zijn er voldoende middelen om de gebroeders Gradussen uit Winssen een orgel te laten bouwen. Deze gebroeders leveren degelijk werk af; het nieuwe orgel is een sieraad voor de kerk. Het wordt aangedreven door een hefboom die op en neer bewogen dient te worden. De jongens uit de hoogste klassen van de lagere school beschouwen dit 'pompen' als een erekarweitje en vervullen bij toerbeurt deze taak. Na de Tweede Wereldoorlog zal het orgel elektrische aandrijving krijgen.

Tegen het einde van de twintiger jaren moet de kerk gerestaureerd worden. De begroting wordt overschreden, maar voor dat geld is de kerk dan wel een kachel rijker. De stoofjes, die sommige gelovigen op zondag meebrachten, kunnen voortaan thuis blijven. Al met al zijn er enorme verbeteringen aangebracht zowel aan de binnen- als aan de buitenkant, en kan de kerk er weer voor langere tijd tegen.

Daarna is het niet de tand des tijds, maar de oorlog die herstelwerkzaamheden nodig maakt, al blijft de kerk van Alem als één van de weinigen in de wijde omgeving gespaard. In Alem weten de bevrijders nog net te voorkomen, dat de Duitsers de toren opblazen: ze worden op hetaarheid betrapt bij het aanbrengen van springladingen. Het kerkbestuur van Alem prijst zich dan ook gelukkig dat ze niet een compleet nieuwe toren moeten bouwen, maar kunnen volstaan met enig herstelwerk. De kerk is inmiddels bijna 150 jaar oud en nog steeds een schoonheid. De bewoners van Alem kunnen trots zijn op zijn prachtige silhouet, evenals op hun bouwpastoor.

Antonius Godschalx bleef pastoor van Alem tot 1908. Hij werd opgevolgd door Pastoor Verhagen.

foto: Vincent van Zeijst

Ammerzoden

Kerkstraat 2
5324 AG Ammerzoden

(073) 599 1215
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

NL51 RABO 0102 6011 78
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Willibrorduskerk Ammerzoden

H. Willibrorduskerk

Intenties: achterin de kerk liggen invulformulieren. Deze kunnen in de brievenbus van de pastorie worden gedeponeerd. Telefonisch kunnen intenties worden opgegeven op de pastorie 073-5991215. Of in de pastorie op donderdag of zaterdagmorgen.

Intenties

Om intenties op te geven liggen achter in de kerk invulformulieren. Deze kunnen in de brievenbus van de pastorie gedeponeerd worden. Telefonisch kunnen intenties worden opgegeven op de pastorie, tel. 073 - 599 1215 of persoonlijk in de pastorie op donderdag of zaterdagmorgen.

Doopvieringen

Gezien de coronamaatregelen is er op dit moment geen sprake van een vast dooprooster. Ouders die hun kindje willen laten dopen kunnen contact opnemen met het secretariaat.

In overleg proberen we dan een afspraak te plannen.

Mis op donderdag

Elke donderdag om 9.00 uur kunt u de H. Mis bijwonen. Dat gebeurt niet in de Willibrorduskerk, maar in de pastorie. In de grote vergaderzaal is een indeling gemaakt waarvoor we met recht kunnen spreken van een huiskamerkapel.

Onze voormalige koster Tini Nooijen heeft dat op een groot bord gezet. Dat bord hangt op donderdagmorgen naast de ingang van de pastorie tegen de muur.

Indien u om wat voor reden dan ook in het weekend de H. Mis niet kunt bezoeken, bent u natuurlijk op donderdagmorgen van harte welkom. Na afloop van de viering buurten alle aanwezigen nog wat gezellig na onder het genot van een lekker kopje koffie met een koekje.

Overleden

Gerard Dubbeld. Gerard werd geboren op 12 januari 1935 in Maastricht. Hij stierf in Ammerzoden op 20 mei 2021. Op zijn bidprentje staat een gedicht dat precies weergeeft hoe Gerard was:

Ora et labora, ik bid en ik werk, ik denk en ik peins, verbind mij al werkend en denkend kom ik tot vormen, tot verhoudingen, tot beelden, die uitdrukken wat ik lief heb, van waarde acht, rechtvaardig vind, zie als essentie, het leven, dat ik geprobeerd heb te begrijpen, al observerend, al scheppend, lief hebbend, vrouw en kinderen, muziek en marmer, steen en sterren. Altijd bewust van mijn beperkte vermogens en de onbeperkte schoonheid van de schepping.

Frans van den Oord. Frans werd geboren op 27 augustus 1940 in Ammerzoden. Hij stierf daar ook op 22 mei 2021. Hij was weduwnaar van Leny van den Oord - Goesten. En levenspartner van Riet Buunders - van Arnhem. Op de rouwkaart staat het gedicht:

Je gaf ons je liefde, bezorgdheid en trouw, We hebben genoten van de jaren samen met jou. We weten dat het jou ook goed heeft gedaan Maar we zullen je missen bij het verder gaan.

Frieda Aarts - van Veluw. Frieda werd geboren in Hedikhuizen op 1 maart 1931. Ze stierf op 10 juni 2021 in Ammerzoden. Ze was weduwe van Frans Aarts.

Op het bidprentje staat dat Frieda en Frans elkaar leerden kennen op de kermis in Haarsteeg. Ze trouwden toen ze een woning kregen in de Mr. Lagrostraast. Later zijn ze verhuisd naar de Hogesteeg. Toen de kinderen eenmaal op eigen benen stonden en er kleinkinderen kwamen, was dat voor Frieda een intens genieten. Helaas stierf Frans veel te vroeg. Dat was een groot gemis voor haar gedurende de rest van haar leven. De kleinkinderen maakten veel goed. In 2003 verhuisde Frieda naar de Advocatenlaan. Daar heeft ze nog jaren fijn kunnen wonen. Helaas ging haar gezondheid achteruit en moest ze naar Het Zonnelied. Daar is ze gestorven. In die laatste periode zei ze dikwijls: 'Het is goed, zo.'

Rectificatie

Overleden: Lina van den oord-van den Oord. Overleden op 29 april 2021 op de leeftijd van 81 jaar. Op het bidprentje staat: "Mama wat ben je altijd een sterke vrouw geweest, zeker de laatste weken. Je bent een groot voorbeeld voor ons. Wij gaan je ontzettend missen."

Op weg naar de ZLTO

Op zondag 22 augustus vierde de algemene organisatie ZLTO Bommelerwaard het 125-jarig bestaan van de organisatie. Op de boerderij van Bert van Zeelst werd dit herdacht met een feestbijeenkomst. Pastoor Putman opende de feestelijkheden met het celebreren van een plechtig H. Mis.

In 1896 werd in Eindhoven de Coöperatieve Centrale Boerenleenbank opgericht. Vanuit dit kantoor werd gepoogd om in zo veel mogelijk plaatsen afdelingen van de Boerenleenbank op te richten. Daarvoor kwam een inspecteur van de C.C.B., N.L. Deckers, in 1905 ook naar Ammerzoden. Hij ging in overleg met pastoor Honorius Gevers. Die stelde: 'Ik denk dat het hier in Ammerzoden niets uithaalt.' Deckers zette ondanks deze negatieve woorden van de pastoor door en belegde een propaganda-avond. Dat gebeurde in café 'De Hopwaag' aan de Ammerstraat. De voorlichting werd door erg veel boeren bezocht. In ieder geval veel meer dan dat de pastoor verwacht had.

Deckers kwam in de zomermaanden van 1905 nog enkele keren naar Ammerzoden. Op 4 december 1905 werd tijdens de bijeenkomst de Ammerzodense Boerenleenbank definitief opgericht. De pastoor en zijn kapelaan waren daarbij natuur-

lijk aanwezig. Kapelaan Terstappen werd zelfs de eerste kassier. De pastoor werd de geestelijk adviseur. Op die avond werden maar liefst 185 boeren lid van de organisatie. Uiteraard werd er een bestuur gekozen en vanwege de aard van de bank was er ook een Raad van Toezicht nodig.

Op 12 maart 1906 sloot de plaatselijke bank zich officieel aan bij de CCB. De bank kreeg daardoor kasgeld uit Eindhoven fl 1000,-. De eerste lening werd tien dagen later al een feit. Op 24 maart 1906 werd een bedrag van fl 800 uitgeleend. Op 9 april werd voor de eerste keer geld ingelegd. Het was een bedrag van fl 235,-.

De eerste algemene ledenvergadering was op 24 april 1907. Toen bleek dat er in het boekjaar 1906 fl 13.320,50 met 24 spaarboekjes was ingelegd. Er was dat eerste jaar uitgeleend fl 14.320,-.

Gemeentesecretaris Hoogen was ook positief. Hij schreef in zijn gemeenteverslag: 'De Boerenbond en de Boerenleenbank voorzien in een sinds lange tijd bestaande behoefte. Ze schijnen zeer goed te werken.'

Nieuwe bezorgers...

De kleinkinderen Froukje en Sanne Wiersema wonen in Kerkwijk, maar brengen de laatste maanden veel tijd door bij opa en oma in de Sint Clarastraat.

Toen ze daar weer eens een keer waren, werd daar plotseling een stapel boekjes gebracht die oma moest rondbrengen. Dat waren de boekjes van de Franciscusparochie. Dat vonden de beide meiden erg mooi. Oma werd gevraagd of zij dat klusje mochten uitvoeren. Oma legde uit hoe dat allemaal moest. Er was een lijst met namen en adressen waar telkens een boekje in de brievenbus moest worden gedaan.

Toen ze dat allemaal wisten, hadden ze oma nog maar amper nodig. In een mum van tijd werden alle mensen in de St. Clarastraat door de beide jongedames voorzien van alle nieuwtjes uit de Franciscusparochie, inclusief het overzicht van alle vieringen.

Zelf hebben ze daarna nog uitgebreid zitten lezen in het gedeelte waar de verhalen over Ammerzoden staan. Want dat is de plaats waar opa en oma wonen en waar hun vader vroeger gewoond heeft.

Raadsel

Toen er enkele weken geleden zo ontzettend veel regen viel, kreeg ook Ammerzoden daarvan zijn deel. Uiteraard hebben we daarna in het kerkgebouw gekeken of dit voor ons ook gevolgen had. Tot onze grote schrik stond de zijgang aan de kant van de Kerkstraat blank. Onderzoek van loodgietersbedrijf Jo van Zon leerde ons dat we niet te maken hadden met lekkage. Er waren een aantal pannen kapot. En dat waren pannen op het hoogste gedeelte van het dak van onze kerk. Die pannen werden natuurlijk snel vervangen waardoor het probleem weer was opgelost, al heeft ons dat wel flink wat geld gekost. Onze vraag is nu: Hoe konden die pannen zo beschadigd worden? Bliksem? Ijsbal? meteroriet? Vandalisme? Andere reden?

Trots op onze vrijwilligers

Riet Verlouw

Toen zoon Leon in groep 4 zat, werd er gevraagd of deze jongeman mee wilde doen aan de Eerste Heilige Communie. Daar gingen natuurlijk vooral zijn ouders over. Riet en Ad vonden dat best een goed idee, sterker nog: Riet wilde wel meehelpen met de voorbereiding.

Na die prachtige dag van de Eerste Heilige Communie werden er plannen geopperd om een vervolg te geven aan die eerste schreden van de jongelui op het pad van de Kerk. Zodoende werd een werkgroep opgericht die de gezinsvieringen ging voorbereiden en uitvoeren. Daarvoor werd ook een Kinderkoor opgericht. Juffrouw Anja en meneer Gijs van Wijlen van 'De Schakel' namen dat onderdeel voor hun zeer deskundige rekening. Op 'De Schakel' werd er wekelijks op maandagavond geoefend. Riet zorgde dan telkens voor de organisatie.

Verschillende moeders werkten in de loop der jaren mee in de gezinsvieringengroep. Henny Lieshout was daar altijd bij.

De pastoors Van der Heijden, Hoekstra en Van Bronkhorst gaven hun volle medewerking. De hond van pastoor Hoekstra zat eens in de hoek waar de groep bezig was om met papier-maché een figuur te ma-

ken die in de viering gebruikt moest worden. Plotseling was alle plaksel op. De hond vond dat spul blijkbaar lekker en had alles stiekem opgepeuzeld!!!

Een flink aantal jaren werd er zelfs nog intensief samengewerkt met een groep Hedelse ouders. Ondertussen werd Riet ook lector in de zondagse vieringen. Nog steeds is Riet bezig met gezinsvieringen, Woord- en Communievieringen en Gebedsvieringen.

Sinds het ontstaan van de Franciscusparochie is Riet tenslotte een zeer gewaardeerd lid van de Ammerzodense/Hedelse Contactgroep.

Spetterende bijeenkomst

Zondag 27 juni was er weer een spetterende bijeenkomst van Squad4J6. De planning was om op de Zandmeren te gaan varen, maar door de weersvoorspellingen en het EK-Voetbal rolde het balletje anders. In de achtertuin van het parochiecentrum in Velddriel was een tent opgezet, en voor de voetbalwedstrijd stond de beamer en een groot scherm al klaar in het zaaltje. Om 16.00 uur was bijna iedereen binnengedruppeld. De opkomst was hoog: bijna 20 deelnemers, waarvan bijna een kwart helemaal nieuw was.

De bijeenkomst stond dan ook in het teken van de overgang, waarbij de Vormelingen van afgelopen maand zich aansloten bij Squad4J6 - de tiener en jongerengroep van de Franciscusparochie. Een nieuwe periode breekt aan, waarbij vrienden en vriendinnen een belangrijke rol spelen. Ook Jezus hoort daar natuurlijk bij.

Vieren en doorgaan

Na het welkom door Danny Hakvoort, was er een viering met pastoor Putman. Hierbij stond het verhaal van Jakob centraal, want die ging in zijn leven ook een nieuwe fase in, en dat koste hem best veel moeite. Waar ben je goed in, wat zou je kwijt willen, waar ben je God dankbaar voor, en waar kun je Zijn hulp wel wat

gebruiken? Met briefjes, het ontsteken van kaarsen, maar ook letterlijk water geven om iets te laten groeien, was het een verfrissende viering. De viering werd afgesloten, met een symbolische overgang van de nieuwe deelnemers naar Squad4J6. Zij werden enthousiast en met veel geklap ontvangen.

Het vuur aan de schenen

Het tweede deel van de bijeenkomst werd aangekondigd met het opstoken van de barbecue. Met veel vuur werd het vlees en vegetarische producten in de tang genomen. Natuurlijk was er ook een hele gezonde salade en lekkernijen voorop het stokbrood. Er was duidelijk veel werk in gestoken, en de kinderen en jongeren lieten zich niet onbetuigd. Nadat tijdens het eten, al een balletje werd opgeworpen, kon daarna dan toch ook de wedstrijd worden bekeken. Inmiddels was het al gaan regenen, maar dat kon de pret niet drukken, want onder de overloop van de pastorie naar de sacristie kon het barbecueën ongestoord doorgaan. Het enthousiasme en het plezier van de avond werd niet gehinderd door de prestaties van de Nederlandse leeuw. Het was weer een geslaagde bijeenkomst, waarvoor we letterlijk de vlag uit konden hangen.

